

Gmina Brześć Kujawski

Operat uzdrowiskowy

Wieniec - Zdrój

CZĘŚĆ OGÓLNA

O P E R A T
UZDROWISKO
Wieniec - Zdrój

Adres gminy: Urząd Gminy w Brześciu – Kujawskim
Łokietka 1
Powiat: Włocławski
Województwo: Kujawsko - Pomorskie

Obszar Uzdrowiska: W granicach Sołectwa Wieniec Zalesie
w Gminie Brześć Kujawski

Powierzchnia Uzdrowiska: 1639 ha

Nazwa uzdrowiska: Uzdrowisko Wieniec - Zdrój

Zlecniodawca: Zarząd Gminy w Brześciu Kujawskim

Wykonawca:

Dr n. przyr. Mieczysław Kucharski z zespołem.

Skład zespołu: mgr inż. Krzysztof Kalitka

Elżbieta Narowska

Konsultant: Dr n. med. Wiesław Jakubicz

Spis treści

I. Część Ogólna

„A” Opisowa

Strony

1. Podstawy prawne opracowania Operatu	6
2. Opis Gminy Brześć Kujawski z uwzględnieniem uzdrowiska Wieniec Zdrój	8
3. Infrastruktura techniczna w Gminie i w Sołectwie Wieniec Zalesie	25
4. Środowisko naturalne uzdrowiska	33
5. Strefy ochrony uzdrowiskowej - uzdrowiska Wieniec Zdrój	36
6. Zakłady i urządzenia lecznictwa uzdrowiskowego	42
A/ Profile lecznicze	
B/ Przeciwwskazania i wskazania do leczenia w wskazanych profilach leczniczych uzdrowiska.	
7. Naturalne surowce lecznicze na terenie uzdrowiska	72
A/ Opis odwiertu wód leczniczych i złóż borowiny	
B/ Dokumentacja Zakładu Górniczego	77
8. Opis klimatu	79
9. Perspektywy rozwoju Gminy Brześć Kujawski uwzględnieniem uzdrowiska Wieniec Zdrój w oparciu o plan rozwoju lokalnego do roku 2015	81

10. Spełnienie kryteriów utrzymania statusu uzdrowiska	89
11. Bibliografia	92
12. Elektroniczny zapis operatu	

„B”

Świadectwo potwierdzające właściwości lecznicze naturalnych surowców, wydane przez Państwowy Zakład Higieny - Oddział w Poznaniu.

„C”

Świadectwo potwierdzające właściwości lecznicze klimatu wystawione przez PZH w Warszawie - Dokumentacja klimatyczna

II. Część graficzna operatu

1. Mapa strefy „A” ochrony uzdrowiskowej w skali 1 : 5 000
2. Mapa strefy „B” ochrony uzdrowiskowej ze strefą „A” w skali 1 : 10 000
3. Mapa strefy „C” ochrony uzdrowiskowej wraz ze strefami „A” i „B” w skali 1 : 25 000
4. Mapy obszarów i terenów górniczych w skali 1 : 25 000
5. Profil geologiczno-techniczny ujęcia wody leczniczej 3 E

6. Szkic sytuacyjny sołectw gminy Brześć Kujawski
7. Mapa dróg gminy Brześć Kujawski
8. Mapa ogólna

1.Podstawy prawne opracowania operatu

Opracowanie operatu dla uzdrowiska „Wieniec- Zdrój”, leżącego w Gminie Brześć Kujawski powiat włocławski województwo kujawsko - pomorskie jest zgodne z wymaganiami zawartymi w art.39 ust. 1 *ustawie z dnia 28 lipca 2005 r. o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz gminach uzdrowiskowych (Dz.U. z dnia 1 września 2005 r. Nr 167 poz.1399 z późn. zm)*

Opracowanie operatu oparto o podstawy formalno – prawne zawarte w:

1. ustawie z dnia 28 lipca 2005 r. o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz gminach uzdrowiskowych (Dz.U. z dnia 1 września 2005 r. Nr 167 poz.1399 z późn. zm)
2. ustawie z dnia 4 lutego 1994 r. prawo geologiczne i górnicze (Dz.U. z 2005 r. Nr 228 poz.1947 z późn. zm.)
3. ustawie z dnia 18 lipca 2001 r. prawo wodne (Dz.U z dnia 11 października 2001 r. Nr 111 poz.1229 z późn. zm.)
4. ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. prawo ochrony środowiska (Dz.U. z dnia 20 czerwca 2001 r. Nr 62 poz. 627 z późn. zm.)
5. ustawie z dnia 7 lipca 1994 r. prawo budowlane (Dz. U. Nr 106 poz. 1126 z późn. zm.)
6. ustawie z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z dnia 10 maja 2003 r. Nr 80 poz. 717 z późn. zm)
7. ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. o usługach turystycznych (Dz. U. Nr. 273 poz.2703 z późn. zm.)
8. ustawie z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz. U. z 2005 r. Nr 45 poz.435 z późn. zm.)
9. ustawie z dnia 7 lipca 2006 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz.U. z 2006 r. Nr 121 poz. 844 z późn. zm)
10. ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r.o odpadach (Dz. U. z 20 czerwca 2001 r. Nr 62 poz. 628 z późn. zm.)
11. rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2004 r. w sprawie określenia rodzajów przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko oraz szczegółowych uwarunkowań związanych z kwalifikowaniem przedsięwzięcia do sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko (Dz. U. z dnia 3 grudnia 2004r Nr 257 poz. 2573 z późn. zm.)

12. rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 28 lipca 2004 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z dnia 13 sierpnia 2004 Nr 178 poz.1841)
13. ustawie z dnia 13 września 1966 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz.U. Nr 132 poz. 622 z późn. zm)

2. Opis Gminy Brześć Kujawski z uwzględnieniem uzdrowiska Wieniec Zdrój.

Położenie geograficzne.

Pod względem podziału Polski na mezoregiony fizyczno-geograficzne (wg Kondrackiego) obszar gminy położony jest w obrębie trzech jednostek:

- Równiny Inowrocławskiej
- Pojezierza Kujawskiego,
- Kotliny Toruńskiej

Pod względem hydrograficznym gmina Brześć Kujawski leży w dorzeczu Wisły, a główną osią hydrograficzną oraz głównym ciekim wodnym jest rzeka Zgłowiączka. Dolina Zgłowiączki oraz tranzytowy odcinek tej rzeki stanowi także dobrze rozwiniętą sieć hydrograficzną w obrębie granic administracyjnych miasta.

Dane ogólne

Miasto i Gmina Brześć Kujawski usytuowana jest w południowo-wschodniej części województwa kujawsko-pomorskiego, w powiecie włocławskim. Graniczy z miastem Włocławkiem oraz gminami: Włocławek, Lubraniec, Lubanie (powiat włocławski) oraz gminą Bądkowo z powiatu aleksandrowskiego i gminą Osięciny z powiatu radziejowskiego.

Miasto i Gmina Brześć Kujawski należą administracyjnie do powiatu włocławskiego, będącego jednym z 19 powiatów ziemskich województwa kujawsko-pomorskiego. Gmina Brześć Kujawski należy do pięciu gmin o statusie miejsko-wiejskim w tym powiecie.

Administracyjnie Miasto i Gmina Brześć Kujawski podzielone jest na 25 sołectw i 38 miejscowości.

Gmina zajmuje powierzchnię 143,0 km² , co plasuje ją na 45 miejscu w województwie, a miasto zajmuje powierzchnię 7,0 km² i znajduje się na 27 miejscu w województwie.

Gminę zamieszkuje 6 574 osoby (w 1998 r – 6790 osób), co pod względem liczby mieszkańców lokuje ją na 46 miejscu w województwie, a miasto odpowiednio 4 595 osoby (w 1998 r – 4 703 osoby) i 27 lokata wśród miast województwa (dane statystyczne za 2006 r). Ilość mieszkańców miasta i gminy 11 169.

Uwarunkowania fizjograficzne

Gmina geomorfologicznie położona jest w strefie kontaktowej Kotliny Włocławsko-Płockiej z Wysoczyzną Kujawską, a ściślej z Równiną Kujawską. Równina ta jest krajobrazowo płaską moreną denną urozmaiconą drobnymi zagłębieniami wytopiskowymi typu „oczka” lub podmokłymi, zakęśłościami wraz z kępami zadrzewień i zakrzaczeń.

Głównym ciekim i osią hydrograficzną gminy jest rzeka Zgłowiączka oraz jej lewy dopływ - wschodnie ramię Kanału Bachorze. Zgłowiączka wraz z doliną oraz dolinkami bocznymi tworzą malowniczy krajobrazowo obszar będący naturalnym siedliskiem dla licznych zbiorowisk roślinnych oraz drobnej fauny. Tereny te z uwagi na swe walory przyrodnicze i znaczenie ekologiczne uznane zostały za Zespół Przyrodniczo-Krajobrazowy. Najpiękniejszym jego fragmentem jest dolina Zgłowiączki w okolicach Machnacza, gdzie rzeka malowniczo wije się między ścianami kompleksów leśnych, a spadki terenu przekraczają 10 %.

Kompleksy leśne zajmują powierzchnię 2 682 ha, co stanowi 17,8 % ogólnej powierzchni gminy i koncentrują się właśnie w północno-wschodniej, pradolinnej części gminy. Są to tereny nizinne, lekko faliste, gdzie przeważa drzewostan sosnowy o bogatym poszyciu z przewagą jałowca, a powietrze nasycone jest eterycznymi substancjami (fitoncydami) wydzielanymi przez drzewa iglaste. Wśród lasów położone jest w/w Uzdrowisko Wieniec – Zdrój, w odległości 5 km od Włocławka, na wysokości 64 m.n.p.m.

Budowa geologiczna

Dominującą jednostką geomorfologiczną na terenie gminy jest Wysoczyzna Kujawska. Jedynie północno - wschodnie fragmenty położone są w obrębie pradoliny Wisły.

Część wysoczyzny charakteryzuje się stosunkowo małym urozmaiceniem rzeźby. Występująca tutaj morena denna płaska tworzy mało urozmaiconą powierzchnię o niewielkich deniwelacjach rzędu 2 –3 m. Wysokości bezwzględne wahają się w przedziale 78-92 m.n.p.m. w części północnej. Cały obszar nachylony jest w kierunku południowo –wschodnim w stronę doliny Zgłowiączki. Elementem ożywiającym orografię są tutaj akumulacyjne pagórki morenowe oraz zagłębienia morenowe zarówno o charakterze erozyjnym jak i wytopiskowym. Wysokości bezwzględne na Wysoczyźnie w części południowej wahają się w przedziale 89-102 m. n.p.m.

Odrębnymi pod względem genetycznym i morfologicznym jest fragment północno-wschodniej części gminy leżący w obrębie pradoliny Wisły. Granicę tego obszaru wyznacza krawędź wysoczyzny morenowej. Przebiega ona z południowego-wschodu na północny-zachód w rejonie miejscowości Potok.

Charakterystycznym elementem orograficznym gminy Brześć Kujawski są doliny rzeczne. Przede wszystkim wyróżnia się dolina Zgłowiączki, przebiegająca centralnie przez obszar gminy. Wykorzystuje ona wcześniejsze założenia rynny subglacjalnej. Jest to wyrazista forma wzbogacona licznymi dolinkami bocznymi. Wysokości względne pomiędzy dnem doliny a powierzchnią wysoczyzny dochodzą do kilkunastu metrów.

W środkowo-zachodniej części gminy przebiega dolina Bachorza. Bierze ona swój początek w rejonie na północ od Brześcia Kujawskiego, gdzie Zgłowiączka skręca na wschód a jej dolina przejmuje przebieg równoleżnikowy. Dolina Bachorza na zachodzie łączy się z rynną goplańską. Wysokości względne dochodzą tutaj do 10 m.

Budowa geologiczna czwartorzędowych utworów, związana jest głównie akumulacyjną działalnością lądolodu oraz częściowo z działalnością wód subglacjalnych i innych.

W części środkowej i południowej gminy zalegają gliny morenowe i utwory piaszczyste. Na obszarze pradoliny Wisły zdecydowanie dominują piaski i żwiry akumulacji rzecznej.

Charakterystycznym osadem holoceniowym są torfy, wypełniające obniżenia powierzchni dolin rzecznych oraz zagłębienia wysoczyznowe. Torfy są typu niskiego a ich miąższość wynosi przeciętnie

10,3 m.

Mięszkość osadów czwartorzędowych na obszarze gminy Brześć Kujawski jest zmienna i waha się w granicach 30 – 50 m.

Rzeźba terenu

Rzeźba terenu gminy Brześć Kujawski ukształtowała się w okresie zlodowacenia i wiąże się głównie z działalnością lądolodu i wód subglacialnych oraz akumulacyjną i erozyjną działalnością wód roztopowych. Szczególnie dużym urozmaiceniem rzeźby powierzchni charakteryzuje się miasto Brześć Kujawski, które położone jest w strefie doliny rzeki Zgłowiączki wcinającej się w otaczającą wysoczyznę morenową na głębokość kilkunastu metrów. Największe drobne i boczne wcięcia erozyjne znajdują się w zachodniej części miasta w rejonie Falborka.

Warunki glebowe i siedliskowe

Najwartościowsze gleby objęte ochroną, obejmujące kompleksy o wysokich klasach bonitacyjnych (I – III b) zajmują ogółem 6036 ha, co stanowi około 54,4 % wszystkich użytków rolnych. Głęboki poziom próchniczny i bogate zasoby pokarmowe profilu glebowego, gwarantują w przypadku wystąpienia sprzyjających warunków klimatycznych, wysokie plony w produkcji roślinnej. Generalnie, gleby o **najwyższych** klasach bonitacyjnych występują w zachodniej części gminy, tworząc duże i zwarte kompleksy. Spośród sołectw najwyższym wskaźnikiem udziału gleb klasy I – III b w ogólnej strukturze użytków rolnych, charakteryzują się Guźlin 94,6 %, Aleksandrowo 84,0 %. Jeżeli uwzględnić gleby klas IV a – IV b, które również objęte są ochroną, wskaźnik ten wzrasta i w przypadku kilku sołectw osiąga wartość zbliżoną do 100 %. Przykładem może być wspomniane sołectwo Aleksandrowo (99,3 %), Guźlin (99,4 %) czy Witoldowo (99,5 %).

Gleby niskich klas bonitacyjnych (V – VI Rz) zajmują łącznie około 1054 ha. Występują głównie w północno-wschodniej części gminy oraz kilkoma dużymi płatami w części południowo-zachodniej. Najwyższymi wskaźnikami udziału gleb niskich klas bonitacyjnych charakteryzują się sołectwa : Machnacz 68 %, Wieniec Zalesie 48 % oraz Kuczyna 50 %.

Generalnie sposób użytkowania tych gleb jest niewłaściwy, gdyż są one generalnie wykorzystywane jako grunty orne. Uwaga ta dotyczy szczególności gleb klasy najniższych, a mianowicie VI i VI Rz.

Na obszarze gminy Brześć Kujawski występują następujące złoża kopalin:

- a) Węgla brunatnego – w północnej części gminy znajduje się złożo „Brzezie” z węglem gorszego gatunku o niezbyt wysokiej wartości opałowej, w Kąkolowej Woli występuje złożo wstępnie rozpoznane;
- b) Iłów warwowych – złożo „Rumaki” – kopalina o cechach jakościowych umożliwiających wykorzystanie do produkcji ceramiki budowlanej z wyjątkiem dachówki i elementów drażonych, złożo łąw ceramiki budowlanej „Pikutkowo – Smólsk” eksploatowane z przeznaczeniem do produkcji wyrobów ceramicznych grubo i cienkościennych;
- c) Kruszywa naturalnego – złożo „Stary Brześć” są to piaski drobno o średnioziarniste z domieszką żwirów i głazików – surowiec ten eksploatowany jest dorywczo dla potrzeb lokalnych;
- d) Torfu leczniczego (borowiny) – złożo „Wieniec” – borowina eksploatowana jest dla celów leczniczych w ilości około 450 ton rocznie. Przy takim poziomie wydobywania szacuje się, że zasoby borowiny starczą na około 90 lat;
- e) Torfowiska rozpoznane: „Janowice-Głębinek-Włoszczyca”, „Brzezie”, „Pikutkowo”, „Rzeka Zgłowiączka odcinek Lubraniec-Brześć”, „Michałowice”, „Dolina Zgłowiączki odcinek Brześć –Włocławek”, „Wieniec”. Większość tych obszarów użytkowana jest jako łąki i pastwiska, a w przeszłości torfy stanowiły materiał opałowy dla miejscowej ludności.

Największe kompleksy leśne zlokalizowane są w obrębie pradoliny Wisły w północno-wschodniej części gminy. Stanowią one fragment zespołu lasów gostyńsko - włocławskich.

W przeważającej części jest to bór świeży, w którym dominuje sosna, pojawia się też świerk, brzoza oraz dąb. Lasy te spełniają między innymi funkcje ochronną w stosunku do Uzdrowiska Wieniec oraz zasobów wód podziemnych wchodzących w skład GZWP dolina Wisły.

Lasy znajdujące się na obszarze gminy wchodzą w skład tzw. Leśnego kompleksu promocyjnego i z tego powodu obowiązują w nich proekologiczne zasady gospodarowania.

Kolejnym ważnym elementem środowiska biotycznego są kompleksy roślinności łąkowo-bagiennnej. Trwałe użytki zielone mają również duży wpływ na regulację stosunków wodnych i klimatycznych ich otoczenia. Trwałe użytki zielone i łąki zajmują powierzchnię ponad 593 ha co stanowi około 5,4 % obszaru gminy. Jest to

wskaźnik niski i powoduje, że przedstawione wcześniej oddziaływanie łąk i użytków zielonych jest widoczne tylko na niektórych obszarach. Przykładem może być rejon jeziora Cmentowo.

Bardzo ważną funkcję w środowisku spełniają tereny bagienne. Tworzą je przede wszystkim silnie nawodnione torfowiska.

Torfowiska pełnią dominującą rolę jako magazyny wielkiej ilości materii organicznej. Jest to ogromne bogactwo, które być może będzie wykorzystane w przyszłości do rekultywacji zdegradowanych gleb mineralnych.

Niezależnie od kompleksów leśnych istotne znaczenie w systemie ekologicznym gminy odgrywają roślinności krzewiaste oraz zadrzewienia występujące jako: przydrożne, śródpolne i przyzagrodowe. Tworzą one niewielkie z reguły zespoły zieleni, rozmieszczone na całym analizowanym obszarze.

Kompleksy zieleni śródpolnej i przyzagrodowej są niekiedy stosunkowo bogate pod względem gatunkowym. Dotyczy to zwłaszcza zieleni przyzagrodowej, gdzie ze względów estetycznych i użytkowych wprowadzono cały szereg drzew i krzewów ozdobnych, niekiedy o charakterze egzotycznym.

Szczególne znaczenie mają jednak parki podworskie. Mimo poważnych zaniedbań i dewastacji są na ogół obiektami bogatymi pod względem flory stycznym. Występujące w nich gatunki roślin są często unikatowe, co powoduje, że parki obok funkcji przyrodniczych mają również duże znaczenie dydaktyczne. Okazały drzewostan parków wyróżnia się na tle terenów otaczających tworząc dominanty krajobrazowe. Ekologicznie funkcje parków podworskich ujawniają się szczególnie w terenach bezleśnych. Parki dają schronienie i są miejscem gnieźdzenia się wielu ptaków pożytecznych dla rolnictwa. Wpływają korzystnie na mikroklimat otaczających pól i stosunki wodne w glebie. Stanowią wreszcie filtr dla powietrza i wzbogacają je w tlen.

Na obszarze gminy Brześć Kujawski znajduje się 11 obiektów posiadających zachowane cechy parków. Wyróżniają się one spośród innych zespołów roślinnych składem florystycznym i założeniami architektoniczno-przestrzennymi. Zalicza się do nich parki: Brześć Kujawski – przy cukrowni, Brzezie, Gustorzyn, Falborz, Jądrowice, Kuczyna, Miechowice, Popowiczki, Sokołowo, Wieniec, Stary Brześć – przy szkole rolniczej.

Stan wymienionych obiektów jest różny. Najlepiej prezentują się parki najmniej zniszczone o zachowanej strukturze przyrodniczej. Należą do nich parki w Brzeziu,

Wieńcu , Sokołowie, Folborzu i Starym Brześciu, które wpisane zostały do rejestru zabytków. Pomimo, że są elementami typowo antropogenicznymi, wykorzystywanymi do produkcji rolnej, to jednak stanowią ważny element regulacyjny środowiska. Pełnią podobne funkcje jak zadrzewienia śródpolne. Dotyczy to zwłaszcza ich funkcji wiatrochronnej i glebochronnej, bardzo istotny na obszarze wysoczyznowej części gminy.

Zgodnie z Rozporządzeniem nr 1/2004 Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z dnia 19 maja 2004 r (Dz. Urz. Woj. Kujawsko-Pomorskiego nr 8 poz. 76) , na terenie miasta i gminy Brześć Kujawski występuje 20 użytków ekologicznych: 10 w Wieńcu Zdroju, 5 w Brzeziu, 2 w Falborzu Parcele 3 w miejscowości Pikutkowo.

Ogólną miarą zasobów środowiska biotycznego gminy jest wielkość powierzchni terenów biologicznie czynnych. Obejmują one fragmenty porośnięte trwałą szatą roślinną, bez względu na jej rodzaj oraz miejsce występowania.

Wody powierzchniowe.

Głównym elementem sieci hydrograficznej, stanowiącym jednocześnie jej oś, jest rzeka Zgłowiączka.

Zgłowiączka w dolnym odcinku swego biegu, w rejonie ujścia Kanału Bachorze charakteryzuje się dużymi wahaniami przepływu. Maksymalne, stwierdzone amplitudy wyznaczają wielkości przepływów wynoszące odpowiednio od 0,07 m³/s do 42,5 m³/s. Średni przepływ na tym samym odcinku wynosi 1,3 m³/s.

Drugim ważnym elementem sieci hydrograficznej jest Kanał Bachorze płynący w środkowo-zachodniej części gminy. Obecnie jest to całkowicie uregulowany kanał melioracyjny o niewielkim średnim przepływie, wynoszącym w odcinku ujściowym do Zgłowiączki 0,15 m³/s.

Zgłowiączka jest największą rzeką odwadniającą Pojezierze Kujawskie i część Równiny Inowrocławskiej. Jej długość wraz z Kanałem Głuszyńskim, stanowiącym źródłowy odcinek, wynosi 79 km. Kanał Głuszyński bierze początek w okolicy wsi Płowce. Zgłowiączka w swym górnym biegu przepływa przez Jezioro Głuszyńskie. Odcinek ujściowy o długości ok. 6,5 km jest uregulowany i przebiega w strefie miejskiej Włocławka. Rzeka jest lewobrzeżnym dopływem Wisły. Ważniejszymi jej dopływami są: Sarnówka (Niwka), Chodeczka, Lubieńka (prawoboczne) i Kanał Bachorze (lewoboczny). Powierzchnia dorzecza Zgłowiączki wynosi 1495,6 km²

W północno-wschodniej części na granicy z gminą Włocławek płynie na odcinku ok. 3,5 km rzeka Lubieńka. Jest to prawobrzeżny i jednocześnie największy dopływ Zgłowiączki.

Ogółem wody powierzchniowe na obszarze gminy zajmują 90,7 ha, co stanowi około 0,6 % powierzchni gminy. Konsekwencją braku wody oraz ubóstwa sieci rzecznej szczególnego znaczenia dla zasobów wody i warunków jej obiegu nabierają kanały łąkowo – bagiennie.

Na obszarze gminy można wyodrębnić 5 takich kompleksów:

- Kompleks bagienny jeziora Cementowo,
- Kompleks bagienny Polówka,
- Kompleks bagienny Sokołowo,
- Kompleks łąkowy jeziora Czajno,
- Kompleks torfowo –bagienny doliny Zgłowiączki.

Wody podziemne

Główne zasoby wód podziemnych związane są z utworami wodonośnymi piętra czwartorzędowego w tym zwłaszcza z drugim poziomem, występującym w obrębie wysoczyzny morenowej na głębokości 10 – 25 m.p.p.t. Stanowią one podstawowe źródło zaopatrzenia ludności gminy Brześć Kujawski. Woda jest eksploatowana zarówno z ujęć zaopatrujących wodociągi zbiorowe jak i ujęć indywidualnych.

Aktualnie zatwierdzone zasoby wód czwartorzędowych szacuje się na około 488 m³/h. Zużycie poprzez zbiorowe wodociągi wynosi około 50 m³/h, co stanowi około 10 % zatwierdzonych zasobów.

Z zestawienia przedstawionych danych wynika, że istnieją jeszcze duże rezerwy umożliwiające wzrost zużycia wody, bez zagrożenia dla poważnego naruszenia ich zasobów. Bardzo ważnym składnikiem zasobowym wód podziemnych gminy są jurajskie wody mineralne. Ujęcie tych wód znajduje się w Wieńcu Zdroju.

Klimat

Zróznicowana rzeźba terenu, powierzchnie leśne, a także kompleksy podmokłości powodują zróżnicowanie topoklimatyczne.

W obrębie gminy Brześć Kujawski można wyodrębnić trzy typy klimatu lokalnego. Pierwszy związany jest z obszarami moreny dennej. Charakteryzuje się na ogół równomiernym rozkładem nasłonecznienia, mniejszą wilgotnością oraz większą wietrznością.

Drugi typ klimatu lokalnego, posiadający wyraźną specyfikację, występuje w północnej części gminy. Wiąże się on z dużym kompleksem leśnym w okolicach Wieńca Zdroju. Charakterystycznymi cechami mikroklimatu leśnego jest przede wszystkim zwiększona wilgotność powietrza, mniejsze amplitudy temperatury oraz znacznie wyższy poziom higieny atmosfery.

Trzeci typ klimatu lokalnego związany jest terytorialnie z doliną Zgłowiączki, Bachorzy oraz dużymi zagłębieniami terenowymi (np. rejon jeziora Cementowo). Cechą charakterystyczną jest zwiększona wilgotność powietrza, zmienne kierunki wiatrów oraz tendencje do powstawania mgieł i wersji termicznych.

Szata roślinna

Jednym z najważniejszych elementów środowiska gminy są lasy. W gminie Brześć Kujawski lasy zajmują tylko 2 754 ha co stanowi 18 % powierzchni gminy (poniżej średniej krajowej).

Fragment lasu nad rzeką Zgłowiączką

Najbardziej widoczny wpływ lasu jest w północnej części gminy, na obszarze pradoliny Wisły. Obok wszystkich wymienionych wyżej funkcji znajdujący się tutaj kompleks leśny pełni również ważną funkcję ochronną w stosunku do uzdrowiska Wieniec oraz zasobów wód podziemnych wchodzących w skład Głównego Zbiornika Wód Podziemnych (GZWP) dolina Wisły.

Łąki i pastwiska zajmują powierzchnię 568,3 ha, co stanowi 3,78 % powierzchni gminy. Jest to wskaźnik niski.

Tereny i obiekty objęte ochroną.

Na terenie gminy znajduje się teren zaliczony do obszarów ochrony uzdrowiskowej – Wieniec Zdrój. Surowcem naturalnym tego uzdrowiska są borowiny o łącznych zasobach bilansowych 10 900 Mg i pozabilansowych

53 000 Mg. Złoże stanowi torf niski szuwarowy, turzycowiskowy, mchowo-turzycowiskowy. Borowina eksploatowana jest do celów leczniczych w ilości 450 Mg rocznie.

W Wieńcu Zdroju z ujęcia tam zlokalizowanego eksploatowane są także wody mineralne.

Z obszarów i obiektów cennych przyrodniczo na terenie gminy znajduje się 20 użytków ekologicznych: 10 w Wieńcu Zdroju, 5 w Brzeziu, 2 w Folborzu Parcele i 3 w Pikutkowie.

Na terenie gminy znajduje się również jeden pomnik przyrody – „Dąb siostry Amelii”

Liczba i rozmieszczenie ludności, gęstość zaludnienia.

Pod względem liczby ludności miasto i gmina Brześć Kujawski zajmuje pierwsze miejsce wśród pozostałych jednostek terytorialnych wchodzących w skład powiatu włocławskiego ziemskiego. Na dzień 31.12.2006 r. na terenie miasta i gminy Brześć Kujawski mieszkało ogółem 11 168 osób, w tym 5 423 mężczyzn i 5 745 kobiet. Gęstość zaludnienia miasta i gminy wynosiła 74 osoby / km².

- W mieście Brześć Kujawski w 2006 r. mieszkały 4 594 osoby, gęstość zaludnienia miasta wynosiła 653 osoby na 1 km².

- Na terenie gminy Brześć Kujawski w 2006 r. mieszkały 6 574 osoby. Gmina posiada gęstość zaludnienia 47 osób/km² tyle również wynosi średnia dla wsi województwa kujawsko-pomorskiego 47 osób/ km²

Struktura demograficzna.

Struktura wieku ludności miasta i gminy Brześć Kujawski przedstawia się następująco:

- ludność w wieku przedprodukcyjnym - 22,5 %,
- ludność w wieku produkcyjnym - 62,1 %
- ludność w wieku poprodukcyjnym - 15,2 %

Obecnie gmina miejsko – wiejska Brześć Kujawski posiada niski wskaźnik obciążenia ekonomicznego. W mieście stosunek ludności nieprodukcyjnej na 100 osób ludności produkcyjnej wynosi 58. W gminie natomiast na każde 100 osób w wieku produkcyjnym przypadają 63 osoby w wieku nieprodukcyjnym, (przy średniej wielkości tego zjawiska dla obszarów wiejskich wynoszącym 60 osób nieprodukcyjnych na 100 produkcyjnych).

W województwie kujawsko – pomorskim średni wskaźnik urodzeń w przeliczeniu na 1000 ludności wynosił (-0,21 %) dla miast i (2,21 %) dla wsi.

Poziom wykształcenia ludności, zamieszkałej w gminie miejsko-wiejskiej Brześć Kujawski, jest niższy niż średnia wartość tego wskaźnika dla gmin w województwie kujawsko – pomorskim.

Wykształcenie zaledwie podstawowe posiada aż 32,5 % mieszkańców, a bez wykształcenia około 4,5 %. Zasadniczym zawodowym legitymowało się 22,4 %. Wykształcenie wyższe posiadało zaledwie 3,5 % Wyższy poziom wykształcenia występuje wśród mieszkańców miasta, który wynosi 4,3 % .

W zakresie mieszkalnictwa miasto Brześć Kujawski charakteryzuje się lepszymi wskaźnikami liczby osób na 1 izbę (0,86), na 1 mieszkanie (2,93) niż gmina wiejska. Obszar wiejski posiada wskaźniki liczby osób na 1 mieszkanie (3,6) i 1 izbę (0,9) zbliżone do średniej wartości tego zjawiska dla powiatu włocławskiego wynoszące odpowiednio (3,4 i 0,9), (stan na 31.12.2006 r).

Miasto posiada mniejszą przeciętną powierzchnię użytkową mieszkań niż obszar wiejski i wynosi ona 61,1 m².

Na terenie miasta i gminy Brześć Kujawski funkcjonują następujące placówki w zakresie oświaty:

- 3 przedszkola (Nr 1 – ul. H. Sawickiej 21 w Brześciu Kujawskim), Nr 2 – ul. Okrzei 1 w Brześciu Kujawskim, Nr 3 w miejscowości Guźlin),
- 4 szkoły podstawowe (Szkoła Podstawowa Nr 2 – ul. Konarskiego w Brześciu Kujawskim, Szkoła Podstawowa we Wieńcu, Szkoła Podstawowa w Brzeziu, Szkoła Podstawowa w Kąkowej Woli),
- 2 Gimnazjum (Gimnazjum Nr 1 – ul. H. Sawickiej 21 w Brześciu Kujawskim, Gimnazjum Nr 2 w Wieńcu),
- Zespół Szkół i Rolnicze Centrum Kształcenia Ustawicznego.

Na terenie gminy funkcjonuje szkolnictwo ponad podstawowe. Reprezentowane jest przez Zespół Szkół i Rolnicze centrum Kształcenia Ustawicznego im. Jadwigi Dziubińskiej w Starym Brześciu, które oferuje szeroki wachlarz ofertowy dla chcących się kształcić:

- Technikum Zawodowe w zawodzie technik żywienia i gospodarstwa domowego,
- Technikum agrobiznesu. Czas trwania nauki - 4 lata, absolwent zdobywa zawód technik agrobiznesu,
- Technikum uzupełniające zaoczne po Zasadniczej Szkole Zawodowej,
- Szkoła zawodowa – Czas trwania nauki 3 lata, możliwość kontynuowania nauki,
- Szkoła Policealna publiczna, dzienna.

W mieście Brześć Kujawski znajdują się 2 apteki: Apteka Nova – u. H. Sawickiej 10 a, 87 – 880 Brześć Kujawski, Apteka „Pod Lwem” – ul. H. Sawickiej 7.

Na terenie gminy punkt apteczny zlokalizowany jest w miejscowości Wieniec.

Zakres usług medycznych szczebla podstawowego świadczą dla mieszkańców miasta i gminy Niepubliczne Zakłady Opieki Zdrowotnej w mieście Brześć Kujawski oraz w miejscowości Wieniec.:

Kaczorowska W. NZOZ pr. Lek. rodz. Brześć Kujawski, ul. H. Sawickiej 10,

Mar-med N ZOZ Wieniec Brześć Kujawski Wieniec 21,

Medykon NZOZ Brześć Kujawski, ul. H. Sawickiej 5.

Na terenie gminy występuje również lecznictwo uzdrowskie w Wieńcu Zdroju. Leczenie prowadzone jest przez kwalifikowaną kadrę medyczną. Lecznictwo uzdrowskie jest podstawową formą działalności „Uzdrowska Wieniec” Sp. z o.o. w Wieńcu Zdroju.

Na terenie miasta funkcjonuje Brzeski Ośrodek Pomocy Społecznej. BOPS jest jednostką organizacyjną gminy działającą w formie jednostki budżetowej. Siedzibą ośrodka jest Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Medykon” przy ul. H. Sawickiej 5.

W Brzeskim Ośrodku Pomocy Społecznej utworzono komórkę organizacyjną do realizacji świadczeń rodzinnych.

Na terenie gminy funkcję kulturalną pełni Brzeskie Centrum Kultury zlokalizowane przy ul. Narutowicza 15 w Brześciu Kujawskim z oddziałem zamiejscowym w Guźlinie świetlica oraz remizy OSP.

Amatorski ruch artystyczny Brzeskiego Centrum Kultury tworzą: Galeria na piętrze, Zespół instrumentalno –wokalny „Fagot”, Zespoły folklorystyczne „Dzieci Kujaw” i „Spod Strzechy”, dziecięce ogniska muzyczne i plastyczne. Ponadto w budynku zlokalizowano Punkt Informacyjno - Konsultacyjny Grup A.A.

Zespoły folklorystyczne „Dzieci Kujaw” o „Spod Strzechy” prezentują folklor zbliżony do autentycznego, by kultywować zwyczaje i obrzędowość regionu Kujaw.

Szczególne uznanie zyskały „Dzieci Kujaw” za widowiska taneczne związane z obrzędowością i tradycją wsi kujawskiej z drugiej połowy XIX wieku.

Powołana we wrześniu 1999 roku „Galeria na Piętrze” pozwala spełnić i kształtować potrzeby kulturalne środowiska w dziedzinie plastyki. Galeria jest także miejscem spotkań powstałego w listopadzie 1999 roku Towarzystwa Kulturalnego w Brześciu Kujawskim.

W „Galerii na Piętrze” odbywają się także cykliczne kameralne imprezy literackie i muzyczne.

W mieście Brześć zlokalizowana jest biblioteka, a jej filie znajdują się w Wieńcu, Brzeziu i Kąkowej Woli.

Przemysł

Gmina Brześć Kujawski jest gminą miejsko-wiejską o charakterze rolniczym z uzupełniającą funkcją przemysłową o kierunku głównie rolno-spożywczym oraz dużym potencjale uzdrowiskowym o znaczeniu krajowym. Miasto Brześć Kujawski spełnia rolę ośrodka administracji oraz rzemiosła i usług o charakterze lokalnym.

Położenie gminy Brześć Kujawski w bezpośrednim sąsiedztwie miasta Włocławka, w jego strefie żywicielskiej, stwarza potencjalne możliwości rozwoju kontaktów gospodarczych, a wraz z rozwojem miasta Włocławka, poszerzenie rynku zbytu dla produktów zarówno rolnych jak i również rzemiosła, drobnej wytwórczości i działalności produkcyjnej z terenu miasta i gminy.

Gmina Brześć Kujawski jest jedną z 13 gmin powiatu włocławskiego, jedną z 5 gmin miejsko-wiejskich tego powiatu. Skupia 13,3 % wszystkich zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w powiecie włocławskim i zajmuje 2 miejsce pod względem ich liczby, za gminą Fabianki.

Gmina Brześć Kujawski charakteryzuje się największym wskaźnikiem liczby osób pracujących w gospodarce narodowej na 100 osób w wieku produkcyjnym. Pod względem wartości takich wskaźników jak liczba podmiotów gospodarczych w przeliczeniu na 1 km² oraz na 1000 mieszkańców gmina Brześć Kujawski ustępuje jedynie takim gminom jak miejska gmina Kowal oraz gmina Fabianki.

Gmina Brześć Kujawski na tle innych gmin powiatu włocławskiego charakteryzuje się stosunkowo wysokim odsetkiem osób pracujących w przemyśle.

W gminie Brześć Kujawski funkcjonują wg danych na koniec 2006 roku, 23 spółki handlowe (z tego 8 na terenie miasta), w tym 5 z udziałem kapitału zagranicznego. Zarejestrowanych jest 51 spółek cywilnych (w tym 29 na terenie miasta), 2 spółdzielnie (w tym 1 na terenie miasta), 27 fundacji stowarzyszeń i organizacji społecznych (w tym 13 na terenie miasta). W rejestrze regon zarejestrowane są 526 osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą.

Spośród 707 zarejestrowanych na terenie miasta i gminy podmiotów gospodarczych, podział wg sekcji przedstawia się następująco: 23 podmioty – rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo; 71 podmiotów – przemysł (w tym 69 przetwórstwo przemysłowe); 60 podmiotów – budownictwo; 266 podmiotów – handel i naprawy; 21 podmiotów – hotele i restauracje; 57 – podmiotów transport, gospodarka magazynowa i łączność; 19 podmiotów – pośrednictwo finansowe oraz 52 podmioty – obsługa nieruchomości i firm.

Z powyższego wynika, że 37,6 % zarejestrowanych podmiotów prowadziło działalność związaną z handlem i naprawami.

Największe zakłady na terenie Gminy Brześć Kujawski:

1. „Uzdrowisko Wieniec” Sp. z o.o. z siedzibą w Wieńcu Zdroju, 87 – 800 Włocławek,

2. Wielobranżowe Przedsiębiorstwo Usługowo - Produkcyjne „REM” Sp. z o.o.
Brześć Kujawski, ul. Dubois 10, Włodzimierz Chojnacki,
3. PH „Somir” Sp. z o.o. Wieniec 72 c, Mirosław Sosiński.
4. Aleksander Ziomkowski – Piekarnia „AT” Stary Brześć 67
5. Jan Chałas – Piekarnia-Cukiernia „Janna”, ul. Krakowska 25
6. Kujawska Fabryka Maszyn Rolniczych „Krukowiak” – Janusz Borkowski
ul. Kolejowa 54,
7. „Unimet” Zakład Obróbki Metali- Krzysztof Kuczyński ul. Krakowska 116
Brześć Kujawski,
8. Zakład Piekarniczy W. Zimny i J. Kapelański, ul. H. Sawickiej 2
Brześć Kujawski,
9. Zakład Piekarniczo – Cukierniczy, ul. Konarskiego 19, Brześć Kujawski,
10. Pertoman P.P.H.U. Stacja Paliw – K. Makowski, Pikutkowo, 87-880
Brześć Kujawski
11. AP-MET A.M. Siemińscy, P. Borkowski Spółka Jawna, ul. Nowa 17

3. Infrastruktura techniczna w Gminie i Sołectwie Wieniec Zalesie.

Gospodarka wodna – zaopatrzenie w wodę.

Miasto Brześć Kujawski zwodociągowane jest w ca 100 % . Z analiz długości sieci wodociągowej wynika, że od 1999 roku długość sieci wodociągowej nie zmieniła się i na koniec 2006 roku wynosi 27,9 km tyle samo co w 1989 roku.

Gmina Brześć Kujawski zwodociągowana jest w ca 90 %. Długość sieci wodociągowej od 1989 roku wzrosła o 6,4 % i na koniec 2006 roku wynosiła 133,1 km (w 1998 r – 123,7 km). Ilość podłączeń wodociągowych prowadzących do budynków mieszkalnych od 1999 roku wzrosła o 63 % i wynosiła na koniec 2006 roku 1271 sztuk. (w 1998 r – 780 sztuk). Największy przyrost wykonania podłączeń nastąpił w latach 2000 – 2004.

W sołectwie Wieniec Zalesie wszystkie obiekty i gospodarstwa domowe są podłączone do wodociągów. Główny wodociąg biegnie z Wieńca. Wodociąg , który zasila Wieniec Zalesie, biegnie dalej wzdłuż drogi państwowej i dochodzi do Wieńca Zdroju, do którego w każdej chwili może być podłączony. Jednakże Wieniec Zdrój posiada własne ujęcia wodne składające się z trzech studni Nr I, IIA i IV z czego studnia Nr IV eksploatowana jest przez rozlewnię. Rozlewnia w Wieńcu Zdroju może wyprodukować 3000 butelek na godzinę. Woda z tej rozlewni posiada handlową nazwę „Wieniecka”. Ze studni I i 4 A woda rurociągiem doprowadzona jest do hydroforni znajdującej się w Zakładzie Przyrodoleczniczym skąd rozprowadzana jest do obiektów uzdrowiskowych. Długość linii wodociągowej w uzdrowisku wynosi 1800 m. Zainstalowane rury PCV to rury o średnicy 80 mm, 60 mm i 32 mm.

Zaopatrzenie mieszkańców miasta i gminy w wodę oparte jest na gminnych ujęciach wody w Mochnaczu, Pikutkowie, Brzeziu i Brześciu Kujawskim. Największym ujęciem jest to zlokalizowane na terenie miasta o zasobach zatwierdzonych w wysokości 290 m³/h. Łączne zasoby zatwierdzone na wszystkich czterech ujęciach wynoszą 490 m³/h.. Zgodnie z działem III „ochrona wód”, rozdział 2 „Obszary ochronne”, w celu zapewnienia odpowiedniej jakości wody ujmowanej do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia oraz zaopatrzenia zakładów wymagających jakości także ze względu na ochronę zasobów wodnych dla eksploatowanych na terenie gminy ujęć

wody mają ustanowione strefy ochronne ujęć wody. Istniejące ujęcia wody mają wyznaczone strefy ochrony bezpośredniej 8 –9 m od studni.

Miasto i gmina posiada wystarczające zasoby wodne dla zaopatrzenia w wodę odbiorców w ich granicach administracyjnych. Dobrze rozwinięta jest sieć wodociągowa. Z analizy zasięgu sieci systemu gminnych wodociągów wynika, że na terenie miasta i gminy istnieją pojedyncze tereny poza zasięgiem obsługi sieci wodociągowej, wymagające rozbudowy sieci.

Dotyczy to rejonów, gdzie zabudowa mieszkaniowa znajduje się w stanie rozproszonym, głównie na obszarach zarówno miasta jak i gminy. Niezbędna jest rozbudowa systemu wodociągowego dla uzyskania jakości wody dostarczanej odbiorcom zgodnej z przepisami krajowymi i UE, zapewnienia ciągłości i dostępności usług zaopatrzenia w wodę.

Problemem pozostaje istnienie starych sieci wodociągowych, które wymagają remontów, renowacji i wymiany.

W północnej części gminy na niewielkim odcinku przebiega rurociąg solanki o średnicy 200 z Inowrocławia do Zakładów Azotowych „Anwil” Włocławek.

Gospodarka ściekowa.

Na terenie gminy znajduje się mechaniczno – biologiczna oczyszczalnia ścieków komunalnych, obsługująca siecią kanalizacyjną mieszkańców miasta i częściowo gminy. Gmina nie posiada rozwiązanej gospodarki ściekowej. Posesje rozwiązują problem odprowadzania ścieków na własnych działkach, wpuszczając w grunt lub gromadząc w zbiornikach bezodpływowych.

Długość sieci kanalizacyjnej wynosiła na koniec 2006 r 29,7 km, w tym na terenie miasta 15,0 km i 14,7 km na terenie gminy. Ilość podłączeń kanalizacyjnych do budynków wynosiła odpowiednio 709 sztuk, z tego 578 sztuk na terenie miasta i 131 sztuk na terenie gminy. Obecny stopień skanalizowania miasta wynosi około 90 %. Wskaźnik procentowy długości sieci kanalizacyjnej do wodociągowej w gminie wynosi 18,5 % tzn., że na każdy 1 km sieci wodociągowej przypada 0,185 km sieci kanalizacyjnej, odpowiednio w mieście wskaźnik wynosi 53,8 % a w terenach wiejskich 11 %.

Szacuje się, że w skali miasta i gminy około 70 % zanieczyszczeń dopływających do wód stanowią źródła obszarowe, powstające głównie w wyniku rolniczego użytkowania gruntów, spływów z ciągów komunikacyjnych i terenów zainwestowanych.

Podłączenia do systemu kanalizacji sanitarnej szczególnie wymaga istniejąca zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna w w/w jednostkach oraz zabudowa jednorodzinna rozwijająca się na tzw. obszarach peryferyjnych miasta.

Proces wyposażenia aglomeracji w Polsce w systemy kanalizacyjne i oczyszczalnie ścieków powinien zostać zakończony do końca 2015 roku. Wymagać to będzie budowy, rozbudowy i modernizacji oczyszczalni ścieków komunalnych i systemów kanalizacji zbiorczej.

Obszar i granice aglomeracji kanalizacyjnej do uwzględnienia w KPOŚK wyznaczono uwzględniając zasięg sieci kanalizacyjnej dla ścieków komunalnych zakończonych oczyszczalniami ścieków komunalnych, zwanych dalej „systemem kanalizacji zbiorczej”, przy czym do tej samej aglomeracji należą tereny obsługiwane przez sieć kanalizacyjną oraz tereny, na których planuje się budowę takiej sieci, wyznaczone w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, decyzjach o lokalizacji inwestycji celu publicznego lub wieloletnich planach rozwoju i modernizacji urządzeń kanalizacyjnych.

Przy wyznaczaniu obszaru aglomeracji zwracano uwagę na to aby realizacja sieci kanalizacyjnej na obszarze aglomeracji z doprowadzeniem do oczyszczalni ścieków była uzasadniona finansowo i technicznie, przy czym wskaźnik długości sieci obliczany jako stosunek przewidywanej do obsługi przez system kanalizacji zbiorczej liczby mieszkańców aglomeracji i niezbędnej do realizacji długości sieci kanalizacyjnej (łącznie z kolektorami i przewodami tłocznymi doprowadzającymi ścieki do oczyszczalni) nie był mniejszy od 120 mieszkańców na 1 km sieci.

Dla miasta i gminy Brześć Kujawski wyznaczony został obszar aglomeracji kanalizacyjnej o RLM 5056 zatwierdzony Rozporządzeniem Wojewody Nr 74/2006 z dnia 24 czerwca w sprawie wyznaczenia aglomeracji Brześć Kujawski (Dz. Urz. Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 13 lipca 2006 r Nr 93 poz. 1460). Aglomeracja oparta jest o 2 oczyszczalnie ścieków zlokalizowane w miejscowości: Stary Brześć i Brzezcie obsługujące miasto Brześć Kujawski oraz wsie: Stary Brześć, Wieniec, Wieniec Zalesie, Brzezcie, Guźlin, Aleksandrowo, Klementynowo, Mochnacz, Kąty i Witoldowo położone na terenie gminy.

Wieniec Zdrój posiada własną kanalizację o długości 2000 m. Główny przewód kanalizacyjny o średnicy 150 mm biegnie północno-zachodnim skrajem uzdrowiska, przechodzi pod drogą (Włocławek – Wieniec) i następnie przez las biegnie w kierunku południowym do oczyszczalni ścieków zlokalizowanej w pobliżu rzeki Zgłowiączki. Po uprzednim oczyszczeniu w mechaniczno - biologicznej oczyszczalni ścieków rowem melioracyjnym woda odpływa do Zgłowiączki. Ilość odprowadzanych ścieków z Wieńca Zdroju wynosi 323 m³ /h. Istniejąca kanalizacja w uzdrowisku zostanie przepięta do nowej projektowanej kanalizacji we wsiach Wieniec i Wieniec Zalesie.

Zaopatrzenie w ciepło.

Zaopatrzenie miasta i gminy w ciepło oparte jest na indywidualnych źródłach ciepła i kotłowniach osiedlowych i zakładowych. Urządzenia te emitują do atmosfery SO₂, NO₂ CO w ilościach, które dla pojedynczego pieca czy kuchni wydają się znikomo małe, ale bardzo uciążliwe ze względu na bezpośredniość oddziaływania.

Urządzenia grzewcze należy modernizować poprzez zainstalowanie paliw o niskim stopniu emisji zanieczyszczeń (paliwa ekologiczne).

Do Wieńca Zdroju doprowadzony jest gazociąg od strony Włocławka. Gazociąg o średnicy 100 mm i długości 300 m (na terenie uzdrowiska) dochodzi do kotłowni znajdującej się przy Szpitalu Uzdrowskim „Hel” . Kotłownia ta ogrzewa wszystkie obiekty lecznictwa uzdrowskiego.

Telekomunikacja.

Miasto i gmina posiada rozbudowaną sieć infrastruktury telekomunikacyjnej telefonii stacjonarnej należącej do dwóch operatorów Telekomunikacji Polskiej S.A. i Netii oraz system telefonii komórkowej GSM, oparty na stacjach bazowych. Na terenie miasta i gminy znajdują się 3 stacje bazowe wszystkich trzech operatorów telefonii komórkowej działających w Polsce.

W ostatnich latach nastąpił szybki rozwój sieci telefonicznej, zarówno telefonii stacjonarnej i telefonii komórkowej. Powstały nowe odcinki kanalizacji telefonicznej, trasy kabli światłowodowych oraz stacje bazowe telefonii komórkowej. Rozwinięta sieć telefoniczna, a w konsekwencji możliwości w zakresie porozumiewania się i szybkiej transmisji danych jest wyznacznikiem możliwości rozwoju gospodarczego miasta.

Zaopatrzenie w gaz.

Mieszkańcy miasta w 16,4 % korzystają z gazu przewodowego, pozostali mieszkańcy korzystają z gazu bezprzewodowego.

W gminie rozwinięta jest gospodarka gazem bezprzewodowym, który używany jest w gospodarstwach domowych.

Zgodnie ze Studium Gazyfikacji Gminy ogrzewanie gazowe przewidziane jest dla 100 % budownictwa jednorodzinne oraz 50 % odbiorców w budownictwie wielorodzinnym.

Zaopatrzenie w paliwo gazowe może zostać zrealizowane po spełnieniu technicznych i ekonomicznych warunków dostawy przez przedsiębiorstwo energetyczne Zakład Gazowniczy zgodnie z ustawą Prawo Energetyczne.

Zaopatrzenie w gaz Wieńca Zdroju opisano w podrozdziale „Zaopatrzenie w ciepło”

Gospodarka odpadami.

Zasady postępowania z odpadami w sposób zapewniający ochronę życia, zdrowia ludzi i ochronę środowiska określa ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach (Dz. U. z 2007 r. Nr 39 poz. 251 z późn. zm.) podstawowym dokumentem w zakresie gospodarowania odpadami na terenie miasta Brześć Kujawski jest „Program ochrony środowiska z Planem gospodarki odpadami dla miasta i gminy Brześć Kujawski na lata 2004 –2011” uchwalony Uchwałą Nr 86/XV/2003 Rady Miejskiej w Brześciu Kujawskim z dnia 1 grudnia 2003 roku.

Gospodarowanie odpadami obejmuje następujące działania: zbieranie , transport, odzysk i unieszkodliwianie odpadów oraz nadzór nad tymi działaniami i miejscem unieszkodliwiania odpadów. Głównym operatorem gospodarki odpadami na terenie miasta i gminy Brześć Kujawski jest Zakład Usług Komunalnych w Brześciu Kujawskim. Odpady medyczne z uzdrowiska odprowadzane są do szpitala we Włocławku.

Składowisko znajdujące się na południe od wsi Machnaczy posiada dwie kwatery składowania odpadów, z czego obie są eksploatowane. Pojemność całkowita wynosi 125 000 m³. Jest ono uszczelnione za pomocą izolacji syntetycznej w postaci folii wielowarstwowej. Posiada system zbierania powstających ścieków, za pomocą

drenażu, a także system rowów opaskowych ujmujących wody opadowe spływające powierzchniowo z terenu kwatery. Powstające odcieki są odprowadzane bezpośrednio do kanalizacji. Obiekt nie posiada instalacji do odprowadzania gazu składowiskowego, nie jest otoczony pasem zieleni, jest natomiast ogrodzony. Składowisko wyposażone jest w wagę, urządzenie do mycia i dezynfekcji. Poszczególne warstwy odpadów są przykrywane warstwą izolacyjną z piasku i wapna. Prowadzony jest monitoring w zakresie wód powierzchniowych, odciekowych, podziemnych, gazu składowiskowego, struktury i składu odpadów. Składowisko na koniec 2006 roku wypełnione było w około 41 %.

Bezpośrednio przy składowisku odpadów komunalnych znajduje się kwatera odpadów przemysłowych.

W aktualizowanym Programie ochrony środowiska z planem gospodarki odpadami województwa kujawsko-pomorskiego, w oparciu o Regionalny Zakład Utylizacji Odpadów Komunalnych w Machnacu i składowisko odpadów w Służewie (gm. Aleksandrów Kujawski) planowane jest utworzenie gminnego Kompleksu Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych Machnacz – Służewo, jako jednego z jedenastu w województwie. MKUOK powinien zapewnić co najmniej następujący zakres usług:

- mechaniczno-biologiczne lub termiczne przekształcanie odpadów komunalnych i pozostałości z sortowni,
- składowanie przetworzonych zmieszanych odpadów komunalnych,
- kompostowanie odpadów zielonych,
- sortowanie poszczególnych frakcji odpadów komunalnych zbieranych selektywnie (opcjonalnie),
- zakład demontażu odpadów wielo gabarytowych (opcjonalnie),
- zakład przetwarzania zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego (opcjonalnie).

Gospodarka energetyczna.

Podstawowym źródłem zasilania w energię elektryczną miasta i gminy jest stacja 11/15kV w Lubrańcu. Stacja ta pod względem mocy wystarczy dla potrzeb gminy poza 2020 rok.

Dodatkowym źródłem zasilania (szczególnie północnej części gminy są stacje transformatorowe 11/15kV Włocławek Zachód i Południe.

Sieć zasilająca magistralna i terenów na terenie miasta i gminy jest wystarczająca i nie przewiduje się jej rozbudowy. Istniejąca sieć rozdzielająca stacje transformatorowe 15/0,4 kV na terenie gminy wykonana jako odgałęzienia od linii terenowych jest wystarczająca dla aktualnych potrzeb zasilania energią elektryczną odbiorców.

Konieczna jest rozbudowa i modernizacja sieci rozdzielczej 15 kV związana z rozwojem gminy, w tym budowa odpowiedniej ilości stacji transformatorowych 15/0,4 kV, głównie napowietrznych.

Drogi.

Sieć dróg na terenie gminy przedstawia załączona mapa (załączniki graficzne).

Na terenie gminy przebiega jedna droga krajowa Nr 62 o długości 15.191 km. Biegnie ona z Włocławka do Kobylnik.

Sieć dróg wojewódzkich, to droga Nr 252 Inowrocław –Włocławek o długości

7.203 km , droga Nr 268 z Brzezia do Brześcia Kujawskiego o długości 10. 324 km, droga Nr 265 Brześć Kujawski-Gostynin o długości 2.537 km oraz droga nr 270 Włocławek –Koło o długości 3.313 km. Łączna długość dróg wojewódzkich wynosi 23.377 km.

Łączna długość dróg powiatowych przebiegających przez gminę wynosi 31.037 km. Są to drogi: nr 2614 Jaranowo - Brześć Kujawski długości 3.882 km, Nr 2807 Osiecin - Włocławek o długości 13.811km (przy tej drodze leży Wieniec Zdrój), Nr 2906 Polówka – Stary Brześć długości 2.842 km, Nr 2908 Kąkowa Wola –Lubraniec długości 2.865 km, Brześć Kujawski – Glumlin długości 6.369 km, Nr 2912 Bielawy – Sokołowo długości 1.092 km., Nr 2942 Brześć Kujawski – ul. Targowa długości 0,176 km.

Urząd gminy Brześć Kujawski posiada opracowany projekt przebudowy ulic Wieńca Zdroju o długości 1.42km. Są to ulice: Wieniecka, Szkolna, Leśna i Brzozowa. Przez obszar gminy będzie przebiegała projektowana Autostrada Nr 2 od Brześcia do Pikutkowa.

4. Środowisko naturalne uzdrowiska.

Sołectwo Wieniec Zdrój do którego należy Wieniec Zdrój położone jest w obrębie dwóch jednostek morfologicznych.

Do nich należy dolina Wisły i Wysoczyzna Kujawska. Uzdrowisko znajduje się na terenie pradolinym na wysokości 64 m n.p.m., a wieś Wieniec Zdrój na Wysoczyźnie gdzie rzędne terenu wahają się od 75 do 80 m.n.p.m.

Granicę pomiędzy tymi jednostkami stanowi zbocze doliny Wisły, która jednocześnie jest granicą pomiędzy dolinnym kompleksem leśnym, a kompleksem rolniczym. Zbocze doliny jest łagodne o wysokościach dochodzących do 15 m. Powierzchnia tej części doliny Wisły jest urozmaicona wydmami o kształcie podłużnym oraz zagłębieniami wytopiskowymi w których znajdują się złoża torfu leczniczego wykorzystywanego przez uzdrowisko.

Złoże torfu leczniczego „B” położone w głębi kompleksu leśnego.

Obecnie rzeźba tarasu wiślanego na którym znajduje się Wieniec Zdrój zawdzięcza swoje powstanie głównie działalności lądolodu z okresu wtórnego zlodowacenia w

dolinie Wisły, wodom płynącym i działalności eolicznej. Powierzchniowo na omawianym tarasie wiślanym występują piaski, a głębiej również żwiry zaliczane do utworów czwartorzędowych. Ich miąższość osiąga 30 m. Na wysoczyźnie występują gliny moreenne, oraz piaski. Od południa obszar uzdrowiska zamyka dolina rzeki Zgłowiączki o bardzo urozmaiconej rzeźbie terenu. Środkiem doliny częściowo zabagnionej płynie meandrująca rzeka.

Rzeka Zgłowiączka

Jak już powiedziano wyżej zabagnienia i złoża torfu występują w obniżeniach rynny subglacjalnej. Ta rynna i wydmy stanowią urozmaicenie rzeźby terenu, który całkowicie pokrywa las sosnowy, w którego podszyciu występują głównie jałowce. Tu i ówdzie rośnie również brzoza i dąb. Najbardziej okazały Dąb siostry Amelii znajduje się w leśnictwie Poraza na południe od uzdrowiska. Dąb ten zaliczony jest do pomników przyrody. W obszarze ściśle uzdrowiskowym występuje również las sosnowy będący pod ścisłą kontrolą.

Dąb Siostry Amelii

Opisane tu środowisko naturalne stanowi ważny element w lecznictwie uzdrowiskowym.

Las , suche podłoże, czyste nieskażone niczym powietrze to główne walory tego środowiska.

Ten kompleks leśny pełni również ważną funkcję ochronną w stosunku do Uzdrowiska Wieniec Zdrój, stanowiąc jego naturalną otulinę, oraz zasobów wód podziemnych wchodzących w skład Głównego Zbiornika Wód podziemnych (GZWP) doliny Wisły.

5. Strefy ochrony uzdrowiskowej – uzdrowiska Wieniec Zdrój

Podstawowym elementem obowiązującym i regulującym działalność na obszarze uzdrowiska Wieniec Zdrój i jego stref ochrony uzdrowiskowej był do chwili obecnej Tymczasowy Statut Uzdrowiska, w którym m.in. określono granice obszarów ochrony (stref „A” i „B” „C”) w celu ochrony warunków naturalnych niezbędnych do prowadzenia i rozwijania lecznictwa uzdrowiskowego oraz w celu kształtowania innych czynników środowiskowych dla uzdrowiska.

Ustalono obowiązek uwzględniania w zagospodarowaniu terenów osadnictwa oraz lecznictwa uzdrowiskowego, ograniczeń wynikających z położenia w strefach ochrony uzdrowiskowej, zawartych w tym statucie uzdrowiska. Strefy ochrony uzdrowiskowej określone w Tymczasowym Statucie Uzdrowiska nie spełniały wymogów zapisanych w ustawie uzdrowiskowej. Zasadniczym błędem było określenie przebiegu strefy „C” nie po granicach jednostki pomocniczej gminy Brześć Kujawski. Dlatego też zaszła konieczność określenia nowego zarysu stref ochronnych uzdrowiska aby ich przebieg i powierzchnia gwarantowała prowadzenie lecznictwa uzdrowiskowego i była zgodna z ustawą uzdrowiskową. Ponieważ Uzdrowisko Wieniec – Zdrój położone jest w kompleksie leśnym i przyjmuje 347 pacjentów leczonych stacjonarnie i około 50 ambulatoryjnie, przyjmując, że na 1 przebywającego w strefie „A” ochrony uzdrowiskowej powinno przypadać 500m² zieleni, wyznaczono obszar uzdrowiska ograniczający się do jednego sołectwa gminy Brześć Kujawski, zamykający się w granicach sołectwa Wieniec Zalesie.

W celu ochrony naturalnych niezbędnych do prowadzenia i rozwijania lecznictwa uzdrowiskowego oraz kształtowania innych czynników środowiskowych dla uzdrowiska Wieniec - Zdrój, opracowując operat uzdrowiskowy ustalono 3 obszary ochrony uzdrowiskowej, które w zależności od przeznaczenia i rodzaju czynności zastrzeżonych obejmują następujące strefy:

Obszar (strefa) „A” ochrony uzdrowiskowej

Obszar ten jest zarezerwowany jedynie dla urządzeń i obiektów lecznictwa uzdrowiskowego. Głównym celem ochrony obszaru uzdrowiskowego jest takie kształtowanie urbanistyczne, aby warunki naturalne uzdrowiska nie uległy zniszczeniu, ograniczeniu lub zniekształceniu.

Obszar „A” ochrony uzdrowiskowej stanowi funkcjonalne przedłużenie najbliższego otoczenia zakładów i urządzeń lecznictwa uzdrowiskowego. W obszarze tym intensywność zabudowy jest niska, a powierzchnia terenów zieleni wynosi 98,3 % powierzchni terenu.

Oprócz terenów zajętych pod szpital uzdrowiskowy i sanatoria, przewidziano w operacie tereny pod potencjalne lokalizacje nowych sanatoriów. Rezerwy terenowe uwzględniają możliwość rozbudowy bazy uzdrowiskowej, w wschodniej i zachodniej części obszaru ochrony uzdrowiska w strefie „A” ochrony uzdrowiskowej. W obszarze „A” nie przewiduje się nowej zabudowy mieszkaniowej poza pensjonatową.

W chwili obecnej przebywa na obszarze strefy „A” ochrony uzdrowiskowej maksymalnie około 500 osób. Ilość turystów przebywających na obszarze uzdrowiska jest niewielka. Strefę „A” ochrony uzdrowiskowej dla uzdrowiska Wieniec - Zdrój ustalono, biorąc pod uwagę zwiększenie ilości pacjentów i stałych mieszkańców do liczby 700. Powierzchnię strefy „A” zaprojektowano na 120 ha.

Zasięg i opis strefy „A” w uzdrowisku Wieniec - Zdrój uległ niewielkiej zmianie w stosunku do określonego w Tymczasowym Statucie Uzdrowiska. Została ona nieznacznie zmniejszona powodu ograniczenia obszaru uzdrowiska do jednego sołectwa i potrzebą wydzielenia dalszych 2 stref ochrony uzdrowiskowej. Pomimo jej zmniejszenia powierzchnia strefy „A” została zaprojektowana o znacznie większej powierzchni niż wynika z wyliczenia zieleni przypadającej na jednego pacjenta i mieszkańca przebywającego w tej strefie ($500 \times 500 + 25\% + 10\% = 35$ ha).

Strefa „A” ochrony uzdrowiskowej przebiega po granicach rewirów i duktów leśnych, w związku z czym posiada geometryczne kształty wyznaczone w granicach:

Punkt wyjściowy: A1

- Od skrzyżowania działek leśnych nr 311 z działką nr 318 biegnie w kierunku wschodnim wzdłuż północnych granic działek nr 318 i 319 dobiegając do działki nr 326 (pkt.A2) , następnie od narożnika tej działki biegnie duktem leśnym dobiegającym do działki nr 327(pkt. A3). Dalej biegnie na południe granicą działki nr 327 i 335, dobiegając do duktu leśnego (pkt.A4). Następnie podąża duktem leśnym do skrzyżowania działek nr 335 i 339 (pkt. A 5). Następnie biegnie w kierunku zachodnim wzdłuż granicy działek 333 i 328 dobiegając do pkt. A6 tj. zachodniego narożnika działek nr 333 i 338. Następnie duktem leśnym skręca w kierunku północno-zachodnim, dochodząc do południowego narożnika działek nr 317 i 318 (pkt. A7). Od

tego narożnika biegnie na północ po granicy działek nr 317 i 318, dobiegając do punktu wyjściowego (A1).

W strefie ochronnej "A" zabrania się:

- a) lokalizacji zakładów przemysłowych,
- b) lokalizacji budownictwa wielorodzinnego i jednorodzinnego, z wyjątkiem modernizacji obiektów istniejących, bez możliwości zwiększenia powierzchni ich zabudowy,
- c) uruchamiania pól biwakowych i campingowych, lokalizacji domków turystycznych i campingowych,
- d) prowadzenia targowisk, z wyjątkiem punktów sprzedaży pamiątek, wyrobów ludowych, produktów regionalnych lub towarów o podobnym charakterze, w formach i miejscach wyznaczonych przez gminę,
- e) trzymania zwierząt gospodarskich, w rozumieniu ustawy z dnia 20 sierpnia 1997 r. o organizacji hodowli i rozrodzie zwierząt gospodarskich (Dz.U. z 2002 r. Nr 207, poz. 1762 oraz z 2004r. Nr91,poz.866),
- f) prowadzenia działalności rolniczej, w rozumieniu ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz.U. Nr 54, poz. 535 oraz z 2005 r. Nr 14, poz. 113 i Nr 90,poz.756),
- g) organizacji rajdów samochodowych i motorowych, lokalizacji stacji paliw, punktów dystrybucji produktów naftowych, nawozów sztucznych, składowisk odpadów stałych i płynnych, składów opału,
- i) lokalizacji parkingów w liczbie miejsc postojowych większej niż 10% miejsc sanatoryjnych w obiekcie,
- j) lokalizacji trwałych i tymczasowych obiektów i urządzeń, które mogą utrudniać lub zakłócać przebywanie pacjentów na tym obszarze, a w szczególności: stacji bazowych telefonii komórkowej, stacji nadawczych radiowych i telewizyjnych, stacji radiolokacyjnych i innych emitujących fale elektromagnetyczne,
- k) organizowania imprez masowych, w rozumieniu ustawy z dnia 22 sierpnia 1997 r. o bezpieczeństwie imprez masowych (Dz.U. z 2005 r. Nr 108, poz. 909), zakłócających proces leczenia uzdrowiskowego i działalności o charakterze rozrywkowym zakłócającej ciszę nocną w godz. 22-6, z wyjątkiem imprez masowych znajdujących się w harmonogramie imprez gminnych,

- l) lokalizacji obiektów mogących znacząco oddziaływać na środowisko, zgodnie z odrębnymi przepisami, w szczególności takich jak: warsztaty samochodowe, wędzarnie ryb, garbarnie,
- m) wszystkich czynności zabronionych, ujętych w wykazie dla strefy ochronnej "B" i "C";

Obszar (strefa ochrony uzdrowiskowej) „B”

Strefa "B" ochrony uzdrowiskowej obejmuje powierzchnię 312 ha i wyliczony procentowy udział terenów zieleni (biologicznie czynnych) 96,4 %, obejmuje obszar położony w Sołectwie Wieniec Zalesie w Gminie Brześć Kujawski i obejmuje leśne rewiry. Zajmuje obszar przyległy do strefy "A" i stanowi jej otoczenie, przeznaczony jest dla nie mających negatywnego wpływu na właściwości lecznicze uzdrowiska lub obszaru ochrony uzdrowiskowej oraz nieuciążliwych w procesie leczenia obiektów usługowych, turystycznych, rekreacyjnych, sportowych i komunalnych. Nadmienić należy że strefa „B” ochrony uzdrowiskowej dla uzdrowiska Wieniec – Zdrój, położona w kompleksie leśnym pomimo niewielkiej powierzchni, zwłaszcza w południowej stronie uzdrowiska jest wystarczająca dla osłony strefy „A” ochrony uzdrowiskowej.

Opis przebiegu strefy „B” ochrony uzdrowiskowej

Strefa „B” ochrony uzdrowiskowej przebiega w granicach:

Punkt wyjściowy: B1

Od północnego narożnika działek nr 308 i 309 biegnie w kierunku wschodnim wzdłuż północnej granicy działek nr 309, 310, 311 dobiegając do granicy działki nr 12 (pkt. B2) Następnie skręca w kierunku północno wschodnim po ścieżce leśnej do duktu leśnego (pkt. B3). Od tego miejsca skręca w kierunku południowo-wschodnim po ścieżce leśnej do działki nr 324 (pkt. B4). Dalej kieruje się na południe po granicy działki nr 324 do narożnika działek nr 326 i 327. następnie po północnej granicy działek nr 327 i 328 dobiega do działki nr 348 (pkt. B5). Od tego miejsca skręca w kierunku południowym po granicy działki nr 328, 336 dobiegając do przecięcia się działki nr 336 z duktem leśnym (pkt. B6). Następnie skręca w kierunku południowo zachodnim i duktem leśnym biegnie do dróżki

leśnej biegnącej do Nadleśnictwa Poraza (pkt. B7). Dalej tą drogą do ścieżki leśnej krzyżującej się z działką nr 339. (pkt.B8).

Od tego punktu skręca na południowy –zachód biegnie ścieżka leśną dobiegając do rzeczki (pkt. B9). Następnie biegnie krawędzią doliny rzeki Zgłowiączki w kierunku zachodnim, dobiegając do drogi Wieniec Zdrój – Machnacz (pkt. B10).Następnie skręcając po tej drodze w kierunku Wieńca – Zdroju, dochodzi do południowego narożnika działki nr 317 (pkt. nr B11). Następnie skręca po drodze Wieniec - Zdrój – Wieniec biegnie do narożnika działek nr 315 i 316 (pkt. nr B12).Od tego punktu skręca na północ i biegnąc granicą działki nr 316 podąża do punktu wyjściowego (B1).

W strefie „B” ochrony uzdrowiskowej zabrania się:

- a) lokalizacji nowych oraz rozbudowy istniejących zakładów przemysłowych, punktów skupu złomu i punktów skupu produktów rolnych,
- b) lokalizacji obiektów handlowych o powierzchni większej niż 400 m² z obiektami towarzyszącymi,
- c) lokalizacji i uruchamiania stacji paliw lub urządzeń emitujących fale elektromagnetyczne mogących znacząco oddziaływać na środowisko, nie bliżej niż 500 m od granicy obszaru strefy ochronnej "A", uruchamiania punktów dystrybucji i składowania środków chemicznych, produktów naftowych i innych artykułów uciążliwych dla środowiska,
- d) wycięcia drzew leśnych i parkowych, z wyjątkiem cięć sanitarnych,
- e) pozyskiwania surowców mineralnych innych niż naturalne surowce lecznicze,
- f) prowadzenia robót melioracyjnych mających na celu niekorzystną zmianę istniejących stosunków gruntowo - wodnych,
- g) lokalizacji parkingów o wielkości powyżej 50 miejsc postojowych dla samochodów osobowych, dostawczych i autobusów,
- h) wszystkich czynności zabronionych ujętych w wykazie dla strefy ochronnej "C";

Strefa „C” ochrony uzdrowiskowej jest otuliną dla obszaru (stref) „B” i „A” i stanowi granicę Uzdrowiska Wieniec – Zdrój, przebiegającą po granicy sołectwa Wieniec Zalesie.

Posiada powierzchnię 1087 ha i wyliczony teren zielony (biologicznie czynny) 75 %.

Strefa "C" przyległa do strefy "B" i stanowiącą jej otoczenie, obejmuje obszar mający wpływ na zachowanie walorów krajobrazowych, klimatycznych oraz ochronę złóż naturalnych surowców leczniczych;

Granica strefy „C” ochrony uzdrowiska Wieniec – Zdrój przebiegając po granicach sołectwa Wieniec Zalesie, graniczy z sołectwami gminy Brześć Kujawski:

- od południa z sołectwem Machacz,
- od zachodu z sołectwami Wieniec i Aleksandrowo

Następnie:

- od północy z sołectwem Brzezie i z sołectwem Mikanowo w Gminie Lubanie
- od wschodu z granicą gminy Włocławek

W strefie ochronnej "C" ochrony uzdrowiskowej zabrania się:

- a) nieplanowanego wyrębu drzew,
- b) prowadzenia działań powodujących niekorzystną zmianę stosunków wodnych,
- c) lokalizacji nowych uciążliwych obiektów budowlanych i innych uciążliwych obiektów, w tym zakładów przemysłowych,
- d) prowadzenia działań mających wpływ na fizjografię uzdrowiska i jego założenia przestrzenne lub właściwości lecznicze klimatu.

6.Zakłady i urządzenia lecznictwa uzdrowiskowego

A. Profile lecznicze uzdrowiska

Na obszarze uzdrowiska Wieniec – Zdrój działalność w zakresie lecznictwa uzdrowiskowego prowadzi Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej - Spółka Uzdrowiskowa Wieniec - Zdrój, będąca własnością Skarbu Państwa

W skład N ZOZ-u wchodzi:

- 1) Szpital uzdrowiskowy „Zacisze” wraz z oddziałem sanatoryjnym w Sanatorium „HEL”
- 2) Sanatorium uzdrowiskowe „Hutnik”
- 3) Sanatorium uzdrowiskowe „Wrzos”
- 4) Sanatorium uzdrowiskowe „Jutrzenka”
- 5) Sanatorium uzdrowiskowe „Tęcza”
- 6) Przychodnia uzdrowiskowa z poradniami
- 7) Samodzielny Zakład Przyrodoleczniczy
- 8) Zakład Pielęgnacyjno – Opiekuńczy

Obiekty „Zacisze” i „Hel” połączone są łącznikiem komunikacyjnym, tworząc w ten sposób jeden kompleks szpitalno - sanatoryjny.

1) Szpital uzdrowiskowy „Zacisze” jest budynkiem 2-kondygnacyjnym z windą. Przystosowany jest dla pacjentów niepełnosprawnych.

Posiada 54 łóżka w 22 pokojach

Pokoje 1-osobowe -3

Pokoje 3-osobowe 4

Pokoje 3-osobowe – 14

Wszystkie pokoje z łazienkami z pełnym węzłem sanitarnym.

W obiekcie znajduje się stołówka na 50 miejsc.

W obiekcie znajduje się gabinet lekarski i gabinet zabiegowo-pielęgniarski. Obiekt posiada salę intensywnej terapii oraz pracownię prób wysiłkowych. Zatrudnionych jest 2 lekarzy i 6 pielęgniarek. Na miejscu wykonuje się około 50 zabiegów. Główny profil leczniczy- układ krążenia.

2) Sanatorium „Hel”

Budynek składa się ze starej części zbudowanej w 1937 r. (28 łóżek) i części nowej zbudowanej w 1998 r. (10 łóżek) oraz 1 apartament (2 łóżka). Razem 39 łóżek.

Pokoje 1-osobowe – 1

Pokoje 2-osobowe – 5

Pokoje 3-osobowe -9

Apartament - 1

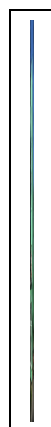
Wszystkie pokoje posiadają łazienki z pełnym węzłem sanitarnym. W budynku znajduje się kotłownia gazowa dla całego uzdrowiska.

W obiekcie znajduje się gabinet lekarski i zabiegowo-pielęgniarski. Zatrudnia 2 lekarzy i 6 pielęgniarek. Pracuje z pacjentami psycholog. Główny profil leczniczy kardiologia. W obiekcie znajduje się sala intensywnej terapii oraz 2 sale do gimnastyki zbiorowej i gabinet masażu. Wydawane jest około 50 zabiegów dziennie.

3) Sanatorium uzdrowiskowe „Hutnik”

Obiekt „Hutnik” jest budynkiem 3-kondygnacyjnym z windą . Przystosowany jest dla osób niepełnosprawnych.

Sanatorium „Hutnik” został oddany do użytku w roku 1970. Główny profil leczniczy obejmuje reumatologia i narząd ruchu.

W sanatorium „Hutnik” znajduje się 145 łóżek. Pokoje:

1-osobowe – 4

2 – osobowe – 42

3 – osobowe – 4

W obiekcie znajduje się stołówka na 100 miejsc

Zatrudnienie: 5- lekarzy, 3-psychologów, 6- pielęgniarek

Baza zabiegowa:

2 gabinety masażu, stanowisko parafiny, 4 sale do zbiorowej gimnastyki (kinezyterapia).

W sanatorium wydaje się około 200 zabiegów dziennie.

4) Sanatorium „Wrzos”

Obiekt 2- kondygnacyjny z windą Przystosowany dla osób niepełnosprawnych

Obiekt posiada 24 łóżka w pokojach dwuosobowych – 2, trzyosobowych – 4 i czteroosobowych – 2.

Obiekt posiada gabinet lekarski pielęgniarski. Pacjenci są pod opieką 1 lekarza i 9 pielęgniarek (wspólnie z sanatorium „Jutrzenka”. Z zabiegów korzystają z Zakładu Przyrodoleczniczego, znajdującego się w odległości 60m.

5) Sanatorium „Jutrzenka”

Budynek trzykondygnacyjny posiadający 40 łóżek, w pokojach:

1- osobowych - 9, 2- osobowych - 6, 3- osobowych – 6.

Zatrudnienie : 1 lekarz, 9 pielęgniarek. Pod ich opieką znajdują się również pacjenci z sanatorium „Wrzos”. Obiekt nie dostosowany do przyjmowania pacjentów niepełnosprawnych.

Z zabiegów pacjenci korzystają w Zakładzie Przyrodolecznicznym, znajdującym się 70m od sanatorium.

6) Sanatorium „Tęcza”

Obiekt 2-kondygnacyjny z windą , przystosowany dla osób niepełnosprawnych. Znajduje się w wspólnym obiekcie z Centralnym Zakładem Przyrodolecznicznym. Zajmuje 45 łóżek w pokojach 2 –osobowych i 3 osobowych. W obiekcie znajduje się 1 gabinet lekarski i 1 zabiegowo pielęgniarski. Zatrudnienie 1 lekarz, 6 pielęgniarek. W obiekcie jest gabinet lekarski i gabinet zabiegowo-pielęgniarski. Zabiegi wykonywane są na miejscu w Zakładzie Przyrodolecznicznym.

7) Przychodnia uzdrowiskowa mieszcząca się w zakładzie przyrodolecznicznym posiada:

a. Poradnię edukacji zdrowotnej

b. Poradnię promocji zdrowia

c. Poradnię psychologiczną

d. Poradnię rehabilitacyjną

e. Poradnię reumatologiczną

W uzdrowisku pacjenci mają okazję do pogłębienia wiedzy o tym jak nie dopuścić do postępu choroby i jak utrzymać sprawność fizyczną korzystając z wykładów Poradni Edukacji Zdrowotnej i porad psychologa.

Przychodnia przyjmuje średnio miesięcznie około 150 pacjentów. Z poradni korzystają pacjenci leczeni stacjonarnie w zakładach lecznictwa uzdrowiskowego w uzdrowisku Wieniec – Zdrój jak również pacjenci leczeni ambulatoryjnie.

8. Zakład przyrodolecznicy.

Zakład przyrodolecznicy (stara część w roku 1999 została przeznaczona na cele administracyjno – biurowe, a na I i II piętrze utworzony został oddział sanatoryjny „Tęcza”. Stara część budynku została połączona z nową częścią Zakładu Przyrodoleczniczego oddanego do użytku w 1994 r. W Zakładzie Przyrodolecznicznym oprócz szerokiej bazy zabiegowej mieści się również Przychodnia Uzdrowiskowa wraz ze swoimi poradniami.

Podstawowa baza zabiegowa uzdrowiska Wieniec – Zdrój znajduje się w Zakładzie Przyrodolecznicznym.

Zakład wykonuje zabiegi:

Rodzaj zabiegu
Porada lekarska
Porada lekarska dla dzieci i młodzieży do lat 18
Porada psychologiczna
Porada Edukacji Zdrowia
HYDROTERAPIA
<i>/wody siarczanowo – chlorkowo – wapniowo – sodowo – fluorkowo - siarkowe/</i>
Kąpiel mineralna
Kąpiel perełkowa zwykła
Kąpiel perełkowa mineralna
Kąpiel aromatyczna (sosnowa)

Kąpiel aromatyczna z hydromasażem
Kąpiel perełkowa z ozonem Balsan Futura
Kąpiel kwasowęglowa mokra
Kąpiel kwasowęglowa sucha
Kąpiel wirowa kończyn górnych
Kąpiel wirowa kończyn dolnych
Natrysk płaszczowy
Natrysk biczowy
KRIOLECZNICTWO
Krioterapia miejscowa
PELOIDOTERAPIA / borowina z własnych źróź!
Zawijania borowinowe całkowite
Zawijania borowinowe częściowe
Maseczki borowinowe
Okłady ciepłe
AEROZOLOTERAPIA
Inhalacja z olejkiem sosnowym
Inhalacja z hydrokortyzonem
Inhalacja z lekiem pacjenta
Inhalacja z soli fizjologicznej
Inhalacja z azulanem
<i>Zastosowanie przystawki pulsacyjnej</i>
LECZENIE FALĄ AKUSTYCZNĄ
Ultradźwięki
Fonoforeza (lek pacjenta)
ŚWIATŁOLECZNICTWO
Sollux
Lam·pa Bio-V

Laseroterapia (punktowa i skaner)
ELEKTRO IMAGNETOTERAPIA
Galwanizacja
Jonoforeza (lek pacjenta)
Jonoforeza znaklofenem
Kąpiel czterokomorowa
Kąpiel dwukomorowa kd lub kg
Elektrostymulacja
Diadynamik
Interdyn
Terapuls
Magnetronik
MASAŻE:
Masaż klasyczny:
Masaż klasyczny całkowity
Masaż klasyczny kręgosłupa
Masaż klasyczny I-odcinkowy
Masaż klasyczny 2-odcinkowy
Masaż limfatyczny kończyny górnej
Masaż podwodny
Masaż pneumatyczny kończyny górnej
Aqavibron
KINEZYTERAPIA:
Rehabilitacja kardiologiczna zespołowa
Rehabilitacja kardiologiczna indywidualna
Rehabilitacja ruchowa zespołowa
Ćwiczenia bierne

Ćwiczenia czynno - bierne, wspomagane, czynne w odciążeniu, czynne w odciążeniu z oporem
Ćwiczenia czynne wolne, czynne z oporem, izometryczne
Wyciąg szyjny (pętla Glissona)
Wyciąg lędźwiowy (pozycja Perschla)
Trening cykloergometryczny do 15 minut
Trening cykloergometryczny do 30 minut
Trening cykloergometryczny powyżej 30 minut

Ćwiczenia manualne

Kuracja pitna -

KRENOTERAPIA

Fotel Masująco - Relaksacyjny

10 minut

ELEKTRO AKUPUNKTURA / aparatem Impuls

Mini/

Aparatura medyczna i urządzenia wykorzystywane w Spółce Uzdrawiskowej

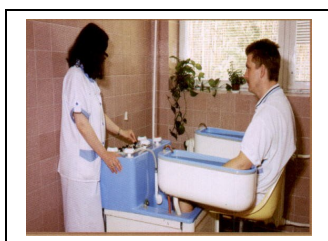
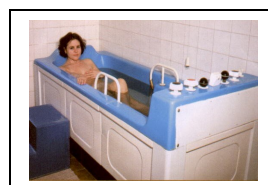
Nazwa grupy zabiegowej	Stosowane urządzenie / wyposażenie dodatkowe	Liczba sztuk	Rok produkcji zainstalowania	Rok modernizacji	Stan techniczny*
• Dział kardiologii	Aparat do elektroterapii MADYN 61	1	2005	2008	Bardzo dobry
• Dział fizykoterapii	Aparat do masażu pneu matycznego Atlas PROACTION 6112 Multigyn Pro	1	1988	2007	Zadawalający
• Dział kinezy terapii	Atlas ultra plus z ławką Delta	1	2005	2008	Bardzo dobry
• Dział kinezy terapii	Atlas ultra plus z ławką Delta	1	2006	2008	Bardzo dobry

• Dział kardiologii	Bieżnia napędzana siłą nóg	1	2006	2008	Bardzo dobry
• Dział kinezyterapii	Bieżnia rehabilitacyjna PIONIER G-643	1	2005	2008	Bardzo dobry
• Dział kardiologii	Cardiograph - 100	1	1991	2007	Dobry
• Dział kinezyterapii	Cykloergometr	3	1996	2006	Dobry
• Dział kardiologii	Echokardiograf	1	1996	2006	Dobry
• Dział kardiologii	Elektrokardiograf	1	1990	2006	Dobry
• Dział kardiologii	Holter ciśnieniowy DS 250	1	2006	2008	Bardzo dobry
• Dział fizykoterapii	Interdyn ID-99	2	1988	2007	Dobry
• Dział fizykoterapii	Interdynamic ID-3P	1	1988	2007	Dobry
II Dział fizykoterapii	Jaskinia solna	-	2005	2008	Bardzo dobry
II Dział kinezyterapii	Kabina do ćwiczeń i zawieszek WSC 4 + osprzęt	2	2005	2007	Bardzo dobry
II Dział kinezyterapii	Kabina do ćwiczeń- UGUI	1	2004	2007	Bardzo dobry
II Dział hydroterapii	Katedra natryskowa-BICZE	1	2004	2007	Bardzo dobry
III Dział fizykoterapii	Koagulometr	1	1989	2006	Dobry
III Dział fizykoterapii	Koagulometr MC-p 85	1	1986	2006	Zadowalający
• Dział fizykoterapii	Koncentrator tlenu z nawilżaczem	1	2008		Bardzo dobry
III Dział fizykoterapii	lampa do terapii świetlnej BIOTON	1	1996	2007	Dobry
III Dział fizykoterapii	laser	1	1999	2001	Dobry
III Dział fizykoterapii	laser CTI 1106	1	2000	2007	Bardzo dobry
• Dział fizykoterapii	laser CTI 1202 30W	1	1993	2007	Dobry
III Dział fizykoterapii	Magnetronie	2	1996	2007	Dobry

II	Dział kinezy terapii	Materace	14	2004		Bardzo dobry
II	Dział fizykoterapii	Podnośnik transportowo-kąpielowy Rehabilitacyjny	1	2008		Bardzo dobry
•	Dział fizykoterapii	cyklometr CRG 100 C	5	2006	2008	Bardzo dobry
		Rotor RB-1	1	2004	2008	Bardzo dobry
III	Dział kinezy terapii	Rotor RDA-01	1	2004	2008	Bardzo dobry
III	Dział kinezy terapii	Rotor RG-1	1	2004	2008	Bardzo dobry
III	Dział kinezy terapii	Rower do ćwiczeń	2	2003	2008	Bardzo dobry
III	Dział kinezy terapii	Rower REH ATO S	1	2004	2008	Bardzo dobry
III	Dział kinezy terapii	Rower REH				Bardzo dobry
III	Dział kinezy terapii	IOTUS	1	2004	2008	
•	Dział kinezy terapii	Stół do ćwiczeń oporowych	1	1999	2007	Bardzo dobry
•	Dział kinezy terapii	Stół do masażu	1	1999	2007	Bardzo dobry
•	Dział kinezy terapii	Stół rehabilitacyjny	6	2006	2007	Bardzo dobry
•	Dział kinezy terapii	Stoły rehabilitacyjne	4	2004	2007	Bardzo dobry
•	Dział fizykoterapii	Stymat S-300	7	1998	2008	Dobry
•	Dział fizykoterapii	Terapuls	1	1986	2008	Dobry
•	Dział fizykoterapii	Terapuls	1	1988	2007	Dobry
•	Dział fizykoterapii	Terapuls	1	1996	2008	Dobry
•	Dział kinezy terapii	Trenażer wioślarski - YORK 3000	1	2005	2008	Bardzo dobry
•	Dział kinezy terapii	Ugul	6	1996		Bardzo dobry
•	Dział fizykoterapii	Ultraton	4	1996	2008	Dobry
•	Dział fizykoterapii	Urządzenie krioterapeutyczne	1	1993	2008	Dobry
•	Dział fizykoterapii	Urządzenie do krioterapii	1	1996	2007	Dobry
•	Dział fizykoterapii	Wanna cztero-komorowa	1	1999	2007	Dobry
		Wanna do kąpieli				

• Dział hydroterapii	- masaż podwodny	1	1996	2008	Dobry
• Dział hydroterapii	Wanna do masażu podwodnego	2	1996	2007	Dobry
• Dział hydroterapii	Wanna do masażu	1	1999	2008	Dobry
• Dział hydroterapii	Wanna do kąpieli WOD45	15	1996	2007	Dobry
• Dział kardiologii	Zestaw do badań wysiłkowych	1	1996	2007	Dobry
• Dział hydroterapii	Zestaw do leczniczego masażu i kąpieli	1	2004	2007	Bardzo dobry

Lecznictwo:

Aktualnie wykonuje się ponad 41 rodzajów zabiegów leczniczych, w przewadze opartych na naturalnych surowcach. Uzdrawisko dysponuje szeroko rozbudowaną, wysokiej klasy bazą zabiegową.

Zakład Przyrodoleczniczy zatrudnia:

- lekarz -1
- mgr edukacji zdrowia – 1
- pielęgniarka - 1
- techników fizjoterapii – 12
- mgr fizjoterapii – 3
- techników masażyistów – 9
- zabiegowych balneologicznych - 10

W roku 2007 wydano w uzdrawisku **297333** zabiegów. Średnio dziennie wydaje się około**1200** zabiegów. Baza zabiegowa jest wykorzystywana w 100%.

Poza zakładami lecznictwa uzdrawiskowego uzdrawisko Wieniec – Zdrój prowadzi Zakład Pielęgnacyjno - Opiekuńczy "Jutrzenka - filia" o charakterze ściśle pielęgnacyjnym.

Liczba posiadanych łóżek -25 w tym :

Pokoje 2 osobowe – 1

Pokoje 4 osobowe -2

Pokoje 5 osobowe – 5

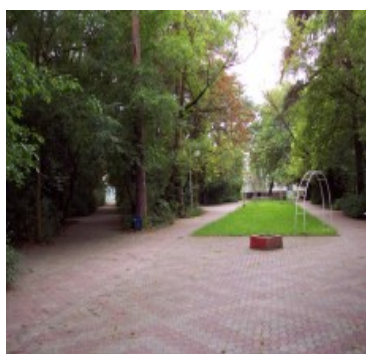
Pensjonariusze zakładu opiekuńczego w razie konieczności korzystają z bazy zabiegowej zakładu Przyrodoleczniczego.

URZĄDZENIA LECZNICTWA UZDROWISKOWEGO

1) Park Zdrojowy wokół zakładów lecznictwa uzdrowiskowego o powierzchni około 10 ha, w którym znajdują się ładne fontanny i urządzone ścieżki zdrowotne. Park jest wpisany na listę zabytków przyrody. Sosny to główne drzewa w parku. Ukwiecone alejki i ławki spełniają rolę miłego wypoczynku na wolnym powietrzu.

2) Ścieżki Zdrowia

Wokół zakładów lecznictwa uzdrowiskowego znajduje się kilka kilometrów urządzonych i nie urządzonych ścieżek zdrowotnych, zlokalizowanych przede wszystkim w parku jak też w okolicznych lasach.

3) Pijalnia Wód Leczniczych

KURACJA PITNA

Pijalnia wody mineralnej oddana została do użytku w roku 2007. Obiekt spełnia funkcje pijalni wody leczniczej (6 stanowisk), można tu nabywać inne wody lecznicze butelkowane z innych uzdrowiska a przede wszystkim własną wodę źródłana „Wieniecka”.

Wielkim walorem Uzdrowiska oprócz klimatu, balneologii i leczenia borowinowego jest kuracja pitna wodą leczniczą zalecaną szczególnie w chorobach przewodu pokarmowego i przemiany materii.

Podsumowanie lecznictwa uzdrowiskowego w uzdrowisku Wieniec –Zdrój

Uzdrowisko Wieniec oferuje swoje usługi w następujących kierunkach i formach:

- stacjonarne i ambulatoryjne lecznictwo uzdrowiskowe /schorzenia narządu ruchu, układu krążenia/ - w ramach kontraktu z NFZ,
- szpitalne lecznictwo kardiologiczne - w ramach kontraktu z NFZ,
- świadczenia rehabilitacyjne w ramach prewencji ZUS /schorzenia narządu ruchu, schorzenia kardiologiczne i schorzenia psychosomatyczne/,
- opieka długoterminowa - na bazie zakładu pielęgnacyjno - opiekuńczego - w ramach kontraktu z NFZ,
- świadczenia rehabilitacyjne dla osób niepełnosprawnych - w ramach dofinansowania z PCPR.

Uzdrowisko zaniechało leczenia dzieci, które prowadzone było w Wieńcu –Zdroju przez szereg lat z dobrym skutkiem. Z powodu na małe zainteresowanie małych pacjentów i brak kontraktów z NFZ. posiadane łóżka dla dzieci Spółka przekształciła w łóżka dla dorosłych.

Uzdrowisko Wieniec prowadzi także działalność leczniczą i edukacyjną w oparciu o poradnie: Poradnia Promocji Zdrowia, Poradnia Edukacji Zdrowotnej, Poradnia Psychologiczna, Poradnia Rehabilitacyjna i Reumatologiczna.

Ogółem w uzdrowisku Wieniec – Zdrój, lecznictwo uzdrowiskowe prowadzi 1 szpital uzdrowiskowy „Zacisze”, 5 sanatorium (Hel, Hutnik, Wrzos, Jutrzenka, Tęcza) oraz Przychodnia Uzdrowiskowa z Poradniami Reumatologiczną, Poradnia Rehabilitacyjną, Edukacji Zdrowotnej, Psychologiczną i Promocji Zdrowia. Kuracja pitna odbywa się w Pijalni

Ogólna baza łóżkowa – **347 łóżek**

W uzdrowisku ogółem jest zatrudnionych **11** lekarzy (o specjalizacjach niezbędnych w uzdrowisku takich jak, kardiologzy, interniści, balneolodzy), **30** pielęgniarek, **4** psychologów, **12** techników fizjoterapii, **3** mgr fizjoterapii, **9** - techników masażystów oraz **10** zabiegowych balneologicznych.

Uzdrowisko dysponuje **5** gabinetami lekarskimi i **6** gabinetami pielęgniarскими. Spółka uzdrowiskowa w Wiencu - Zdroju posiada Centralny Samodzielny Zakład Przyrodolecznicy. Z Zakładu Przyrodoleczniczego korzystają pacjenci z sanatoriów, w których nie ma bazy zabiegowej. Odległość od poszczególnych obiektów sanatoryjnych do zakładu nie przekracza 60-80m. Wszystkie Zakłady Przyrodolecznicze uzdrowiska mogą wydawać dziennie około **1200** zabiegów w 41 rodzajach.

W zabiegach wykorzystuje się przede wszystkim właściwości własnej borowiny i wód leczniczych (m.in. siarkowych) pochodzących z własnych złóż, oraz inne czynniki fizykalne: ciepło, zimno, światło, prądy i masaże.

Uzdrowisko specjalizuje się w leczeniu – chorób układu ruchu oraz układu krążenia dla dorosłych a w szczególności schorzenia reumatyczne i ortopedyczno-urazowe, choroby układu krążenia ze szczególnym uwzględnieniem stanów po zwale serca, naczyń obwodowych i nadciśnienie tętnicze. Bardzo ważnym kierunkiem leczniczym jest leczenie osteoporozy jak również próba wprowadzenia nowego kierunku - choroby układu pokarmowego w oparciu o nowa pijalnię wód.

Uzdrowisko Wieniec – Zdrój świadczy także usługi z zakresu pielęgnacji i opieki nad osobami starszymi w ramach Zakładu Pielęgnacyjno – Opiekuńczego

Na podstawie wystawionych świadectw surowców naturalnych i klimatu, po zasięgnięciu opinii specjalistów z dziedziny balneologii i medycyny fizykalnej oraz prowadzonych zabiegów i uzyskiwanych efektów terapeutycznych w Uzdrowisku Wieniec - Zdrój, proponuje się dla uzdrowiska następujące kierunki lecznicze:

DLA DOROSŁYCH:

1) CHOROBY ORTOPEDYCZNO – URAZOWE

2) CHOROBY UKŁADU NERWOWEGO

3) CHOROBY REUMATOLOGICZNE

4) CHOROBY KARDIOLOGICZNE I NADCIŚNIENIE

5) CHOROBY DOLNYCH DRÓG ODDECHOWYCH

6) OSTEOPOROZA

B. Przeciwwskazania i wskazania do leczenia w wskazanych profilach leczniczych uzdrowiska.

**PRZECIWWSKAZANIA OGÓLNE I KARDIOLOGICZNE DO LECZENIA
UZDROWISKOWEGO**

- 1) ostre choroby zakaźne;
- 2) choroby zakaźne (czynna gruźlica, choroby weneryczne, choroby pasożytnicze, grzybica, świerzb, owsica, lamblioza)
- 3) ogniska zapalne (ropne zapalenie migdałów, ropne zapalenie zatok obocznych nosa, ropnie okołozębowe, grzybice skóry);
- 4) wirusowe zapalenia wątroby oraz objawy żółtaczki;
- 5) choroby mające istotne wskazania do zabiegów chirurgicznych w trybie ostrym (kamica pęcherzyka żółciowego, kamica nerki, zwężenie odźwiernika, krwawienia z przewodu pokarmowego, przepuklina ze skłonnością do uwięźnięcia i inne);
- 6) pełnoobjawowa niewydolność krążenia i oddychania;
- 7) niewydolność wątroby;
- 8) skazy krwotoczne;
- 9) choroby psychiczne, upośledzenie umysłowe znaczne i głębokie;
- 10) głębokie zaburzenia osobowości i zachowania stwarzające problemy w funkcjonowaniu społecznym;
- 11) organiczne zaburzenia psychiczne upośledzające funkcje poznawcze,
- 12) zniedołężnienie, całkowita niesprawność do samoobsługi;
- 13) choroby wyniszczające układowe;
- 14) ciężkie stany ogólne z przeciwwskazaniami do transportu;
- 15) dużego stopnia nietrzymanie moczu i kału (cewnikowanie na stałe pęcherza);
- 16) zespół uzależnienia od alkoholu, uzależnienie od substancji psychoaktywnych;
- 17) padaczka z częstymi napadami (jeden raz w miesiącu lub częściej, padaczka skroniowa);

- 18) czynna choroba nowotworowa;
- 19) stany w przebiegu leczenia operacyjnego lub zachowawczego czerniaka złośliwego, białaczki, ziarnicy złośliwej, chłoniaków złośliwych i nowotworów nerki, jeżeli leczenie uzdrowiskowe ma nastąpić przed upływem 5 lat, w przypadku pozostałych chorób nowotworowych przed upływem 1 roku od zakończenia leczenia;
- 20) ciąża i okres karmienia;
- 21) choroby niedokrwienne serca, takie jak:
- a) stabilna choroba niedokrwienne serca w stadium III-IV według CCS - stopień ograniczenia codziennej aktywności życiowej,
 - b) niestabilna choroba niedokrwienne serca,
 - c) zawał mięśnia sercowego,
 - d) chorzy w pierwszych dwóch tygodniach po zawale,
 - e) chorzy ze znacznie upośledzoną funkcją skurczową < 35 %,
 - f) chorzy po zawale z wybitnie dodatnią próbą wysiłkową;
- 22) zaburzenia rytmu serca, takie jak:
- a) zespół chorego węzła zatokowego bez zabezpieczenia stymulatorem układu przewodzącego,
 - b) utrwalone migotanie przedsionków bez odpowiedniego leczenia przeciwzkrzepowego lub z niewydolnością krążenia,
 - c) zespół preeksycytacji z częstymi napadami migotania przedsionków lub częstoskurczów nawrotnych,
 - d) migotanie komór w wywiadzie, z wyjątkiem migotania komór we wczesnej fazie zawału i w wyniku ostrych zaburzeń elektrolitowych,
 - e) częstoskurcz utrwalony w badaniu holterowskim (ponad 30 sekund) lub częste napady częstoskurczu w wywiadzie związane z organiczną chorobą serca,
 - f) częstoskurcz nieutrwalony, salwy i pary pobudzeń dodatkowych;
- 23) zaburzenia przewodzenia: blok przedsionkowo-komorowy III stopnia bez zabezpieczenia układem stymulującym oraz bloki trójprędkowe pęczka Hisa;
- 24) choroby mięśnia sercowego w fazie ostrej;
- 25) kardiomiopatia rozstrzeniowa z towarzyszącą niewydolnością krążenia;
- 26) infekcyjne zapalenie wsierdzia;

27) nadciśnienie tętnicze 3 stopnia z dwoma i więcej czynnikami ryzyka, w fazie złośliwej oraz w fazie powikłań narządowych, takich jak: niewydolność serca III-IV według NYHA oraz niewydolność nerek;

28) stany endokrynologiczne w zakresie przysadki, tarczycy i nadnerczy w okresie niewyrównania hormonalnego.

SZCZEGÓŁOWE WSKAZANIA I PRZECIWWSKAZANIA DO LECZENIA UZDROWISKOWEGO Z UWZGLĘDNIENIEM RODZAJÓW ZAKŁADÓW LECZNICTWA UZDROWISKOWEGO

1. Choroby ortopedyczno-urazowe (ortopedia)

Szczegółowe wskazania:

1) szpital uzdrowiskowy:

a) T92, T93, T09, S32 - stany po urazach kończyn, kręgosłupa, miednicy 6-8 tygodni od urazu,

b) S32, T08 - stany po złamaniach kręgosłupa z uszkodzeniem rdzenia,

c) N33 - pęcherz neurogeny w przebiegu tetraparaplegii,

d) T94 - stany po urazach wielonarządowych leczonych zachowawczo i operacyjnie

e) T29 - stany po oparzeniach, bezpośrednio po leczeniu szpitalnym,

f) T12 - wczesne stany po złamaniach kości kończyn dolnych,

g) T05 - wczesne stany po amputacjach kończyn z przyczyn urazowych i naczyniowych po zaopatrzeniu w tymczasową protezę,

h) Z96 - wczesne stany po operacjach alloplastycznych stawów biodrowych i kolanowych,

i) M50 - wczesne stany po operacjach dysku szyjnego i lędźwiowego,

j) T02 - następstwa po złamaniach kości i stawów z dużym ograniczeniem sprawności i zanikami mięśni,

k) T09 - stany po urazach kręgosłupa z częściowym uszkodzeniem rdzenia,

l) Z98 - stany po zabiegach operacyjnych kości i stawów z dużym ograniczeniem ruchów, najlepiej po przebiegu wczesnej rehabilitacji,

m) Z98, Z89 - stany po amputacjach kończyn po ostatecznym zaprotezowaniu,

n) Z98 - stany po operacjach wad wrodzonych, najlepiej po wczesnej rehabilitacji,

o) T31 - stany po oparzeniach kończyn z przykurczami i ograniczeniem ruchów;

2) sanatorium uzdrowiskowe:

- a) S33 - następstwa po urazach, chorobach stawów i aparatu więzadłowego z ograniczeniem ruchów,
- b) Z98, Z89 - stany po amputacjach kończyn po ostatecznym zaprotezowaniu,
- c) Q 65-70 - wady wrodzone układu ruchu bez utrwalonych zniekształceń,
- d) M93 - pourazowa martwica kości w okresie zdrowienia,
- e) M41 - wady postawy, w tym boczne skrzywienie kręgosłupa niedużego stopnia,
- f) rekonwalescencja chorych po leczeniu szpitalnym z powodu chorób ortopedyczno-urazowych;

3) leczenie ambulatoryjne:

- a) S23, 33, 39, 43, 46, 53, 56, 63, 66, 73, 76, 83, 86, 93, 96, 97 - stany po urazach tkanek miękkich - mięśni, więzadeł, torebek stawowych przy niedużym ograniczeniu ruchów,
- b) M93 - pourazowa martwica kości w okresie zdrowienia,
- c) M41 - wady postawy, w tym boczne skrzywienie kręgosłupa niedużego stopnia,
- d) rekonwalescencja chorych po leczeniu szpitalnym z powodu chorób ortopedyczno-urazowych.

Szczegółowe przeciwwskazania:

- 1) T10, T12 - stany po złamaniach kości kończyn z opóźnionym zrostem, stawem rzekomym lub powikłane zapaleniem kości i szpiku;
- 2) T09 - stany po urazach kręgosłupa z objawami tetraplegii, powikłane z odleżynami z niezdolnością do podstawowej samoobsługi;
- 3) M99 - stany po zabiegach operacyjnych ortopedycznych z całkowicie upośledzoną zdolnością do samoobsługi;
- 4) M86 - zapalenie szpiku kostnego z przetokami z odczynem ogólnym;
- 5) M86 - choroby kości i tkanek miękkich z odczynem osteolitycznym, zapaleniem kości.

Choroby układu nerwowego (neurologia)

Szczegółowe wskazania:

1) szpital uzdrowiskowy:

- a) T08 - złamanie kręgosłupa z następstwami neurologicznymi bezpośrednio po leczeniu szpitalnym,
- b) I64 - wczesne stany po udarach mózgowych z niedowładami,
- c) T90 - stany po urazach czaszkowo - mózgowych z objawami neurologicznymi, bezpośrednio po wypisaniu ze szpitala,
- d) D33, G99 - stany po zabiegach operacyjnych guzów mózgu i rdzenia z objawami neurologicznymi,
- e) I64, G81 - następstwa po udarach mózgowych z zachowaną zdolnością do podstawowej samoobsługi, najlepiej po przebytej wcześniej rehabilitacji,
- f) T90 - następstwa po urazach czaszkowo - mózgowych z objawami ubytkowymi, najlepiej po przebytej wcześniej rehabilitacji,
- g) G09 - następstwa po zapaleniu mózgu, opon mózgowych w okresie 3-6 miesięcy od przebytego zapalenia,
- h) D33 - stany po operacjach łagodnych guzów mózgu i rdzenia,
- i) T08 - następstwa po złamaniach kręgosłupa z niedowładami z zachowaną zdolnością do samoobsługi, najlepiej po wczesnej rehabilitacji,
- j) G55 - stany po operacji wypadniętego dysku,
- k) G80 - porażenie mózgowe dziecięce ze znaczną dysfunkcją ruchową (wózek) z zachowaną jednak zdolnością do samoobsługi,
- l) G35 - stwardnienie rozsiane z zachowaną podstawową samoobsługą w okresie zaawansowanym,
- m) G20, G21 - choroba Parkinsona ze znacznym ograniczeniem chodu, ale z zachowaną podstawową samoobsługą;

2) sanatorium uzdrowiskowe:

- a) G09 - następstwa po zapaleniu mózgu, opon mózgowych w okresie 6 miesięcy od przebytego zapalenia,
- b) G55 - stany po operacji wypadniętego dysku (3 miesiące po zabiegu),
- c) G04 - stany po zapaleniu poprzecznym i połowicznym rdzenia,
- d) G54 - zespół rwy kulszowej w okresie przewlekłym i podoстрыm,
- e) G80 - porażenie mózgowe dziecięce z zachowaną zdolnością chodzenia,

- f) G35 - stwardnienie rozsiane z zachowaną podstawową samoobsługą w okresie początkowym o przebiegu łagodnym lub w okresie remisji,
- g) G20, G21 - choroba Parkinsona z niedużym ograniczeniem chodu, z zachowaną pełną samoobsługą,
- h) G54 - zespół bólowy splotu ramiennego w okresie podoстрыm,
- i) G61 - następstwa przewlekłego zapalenia wielonerwowego,
- j) T94 - następstwa po urazach nerwów obwodowych,
- k) G61, 62 - przewlekłe zapalenie nerwów obwodowych i splotów nerwowych, w tym postaci nieobjawowe;

3)leczenie ambulatoryjne:

- a) G54 - zespół rwy kulszowej w okresie przewlekłym lub remisji,
- b) G20 - choroba Parkinsona z niedużym ograniczeniem chodu, z zachowaną pełną samoobsługą,
- c) G54 - zespół bólowy splotu ramiennego w okresie przewlekłym lub remisji,
- d) G61 - następstwa przewlekłego zapalenia wielonerwowego,
- e) G61, 62 - przewlekłe zapalenie nerwów obwodowych i splotów nerwowych, w tym postaci nieobjawione,
- f) G90 - nerwice narządowe (zaburzenia układu wegetatywnego).

Szczegółowe przeciwwskazania:

- 1)T08 - stany po urazach kręgosłupa z tetraplegią z odleżynami;
- 2)T90, G09, T81 - stany pourazowe, pozapalne lub pooperacyjne mózgu, rdzenia i inne choroby neurologiczne z dysfunkcją ruchową uniemożliwiającą podstawową samoobsługę;
- 3)I64 - stany po 2-3 udarach mózgowych z utrwalonymi niedowładami, z afrazją sensoryczną i motoryczną, zespołem psychoorganicznym oraz z pełną niesprawnością;
- 4)G40 - padaczka z często powtarzającymi się napadami (jeden raz w miesiącu lub częściej);
- 5)G35 - stwardnienie rozsiane w okresie ostrego rzutu lub często powtarzającymi się rzutami.

Choroby reumatologiczne (reumatologia)

Szczegółowe wskazania:

1)szpital uzdrowiskowy:

- a) M06, M05 - reumatoidalne zapalenie stawów w okresie I, II, III i IV, w szczególności bezpośrednio po incydencie zaostrzenia procesu chorobowego,
- b) M06 - reumatoidalne zapalenie stawów w okresie I, II, III i IV po zabiegach operacyjnych, bezpośrednio po wypisaniu ze szpitala,
- c) M08 - młodzieńcze przewlekłe zapalenie stawów (postać wielostawowa),
- d) M08 - młodzieńcze przewlekłe zapalenie stawów w okresie remisji (postać skapostawowa),
- e) M32 - toczeń rumieniowaty w okresie remisji,
- f) M34 - twardzina układowa,
- g) M07 - atropatie łuszczycowe,
- h) M35 - polimialgia reumatyczna,
- i) M13 - zapalenie stawów z zajęciem kręgosłupa ZZSK, Zespół Rejtera ze znacznym ograniczeniem sprawności ruchowej lecz z zachowaną samoobsługą,
- j) M15-19 - choroba zwyrodnieniowa stawów obwodowych dużych i małych ze znacznym ograniczeniem sprawności czynnościowych,
- k) M47 - choroba zwyrodnieniowa kręgosłupa ze znacznym ograniczeniem sprawności ruchowej z objawami neurologicznymi,
- l) M10, 11 - choroby metaboliczne z zajęciem stawów (dna moczanowa, chondrokalcynoza i inne) w okresie przewlekłym z zaawansowanymi zmianami stawowymi,
- m) zespoły bólowe z grupy reumatyzmu tkanek miękkich - fibromialgia,
- n) stany po zabiegach operacyjnych z przyczyn reumatycznych;

2)sanatorium uzdrowiskowe:

- a) M06, M05 - reumatoidalne zapalenie stawów w okresie I, II, III i IV,
- b) M07 - atropatie łuszczycowe,
- c) M35 - polimialgia reumatyczna,
- d) M45, 46, 49 - zapalenie stawów z towarzyszącym zapaleniem kręgosłupa z niedużym ograniczeniem sprawności ruchowej i niewielką destrukcją stawów,
- e) M15-19 - choroba zwyrodnieniowa stawów obwodowych dużych z niewielkim ograniczeniem sprawności czynnościowej oraz małych z niewielkim i średnim ograniczeniem sprawności czynnościowej,

- f) M47 - choroba zwyrodnieniowa kręgosłupa z niedużym ograniczeniem sprawności ruchowej,
- g) M10, 11 - choroby metaboliczne z zajęciem stawów (dna moczanowa, chondrokalcytoza i inne) w okresie przewlekłym z małymi zmianami stawowymi,
- h) M70-79 - reumatyzm tkanek miękkich - entezopatie,
- i) stany po zabiegach operacyjnych z przyczyn reumatoidalnych;

3) leczenie ambulatoryjne:

- a) M06, M05 - reumatoidalne zapalenie stawów w okresie I i II oraz w 1 stopniu sprawności czynnościowej,
- b) M45, 46, 49 - zapalenie stawów z towarzyszącym zapaleniem kręgosłupa z niedużym ograniczeniem sprawności ruchowej i niewielką destrukcją stawów,
- c) M15-19 - choroba zwyrodnieniowa stawów obwodowych małych z niewielkim lub średnim ograniczeniem sprawności ruchowej,
- d) M47 - choroba zwyrodnieniowa kręgosłupa z niedużym ograniczeniem sprawności ruchowej,
- e) M10, 11 - choroby metaboliczne z zajęciem stawów (dna moczanowa, chondrokalcytoza i inne) w okresie przewlekłym z małymi zmianami stawowymi,
- f) M70-79 - reumatyzm tkanek miękkich - entezopatie o małym nasileniu objawów.

Szczegółowe przeciwwskazania:

- 1) M06, M05 - reumatoidalne zapalenie stawów w 4 stopniu sprawności czynnościowej (unieruchomienie w łóżku);
- 2) M06, M05 - znaczne zaostrzenie stanu zapalnego w reumatoidalnym zapaleniu stawów (stany gorączkowe, świeże wysięki, duże obrzęki stawowe);
- 3) M06, M05 - ograniczenie funkcji ruchowych w przebiegu RZS i ZZSK uniemożliwiające podstawową samoobsługę;
- 4) M06, M05 - zaawansowane zmiany narządowe w przebiegu schorzeń reumatoidalnych;
- 5) G55 - całkowite wypadnięcie jądra galaretowatego i inne stany chorobowe ze wskazaniem do operacji;
- 6) I73 - martwicze zapalenie naczyń w okresie ostrego rzutu;
- 7) M13, M89 - infekcyjne zapalenie kości i stawów, ostre i przewlekłe w okresie ostrego rzutu.

Choroby kardiologiczne i nadciśnienie (kardiologia)

Szczegółowe wskazania:

1)szpital uzdrowskiowy:

- a) I21, 25 - stany po zawale serca, bezpośrednio po wypisaniu ze szpitala lub 3-4 tygodnie od dokonania się zawału serca,
- b) I97 - stany po operacjach naczyń wieńcowych, bezpośrednio po wypisaniu ze szpitala, w tym po zabiegu: pomostowania, PTCA, wszczepienia stentów,
- c) I71, 97 - stany po operacjach tętniaka aorty, bezpośrednio po wypisaniu ze szpitala,
- d) J97, Q22, 23 - wczesne stany po operacjach zastawkowych serca,
- e) Z95 - stany po przeszczepie serca,
- f) I10, 11 - nadciśnienie tętnicze stopień 2 z 2-3 czynnikami ryzyka, stopień trzeci bez czynników ryzyka,
- g) I40, 30 - następstwa po zapaleniu mięśnia sercowego i osierdzia w okresie 3-6 miesięcy od wypisania ze szpitala,
- h) I25 - choroba wieńcowa stabilna w II okresie wydolności CCS,
- i) I21, 25 - stany po zawale serca po 2-3 miesiącach w II okresie wydolności CCS, najlepiej po przebytej wczesnej rehabilitacji,
- j) Q25, 22, 23, Z96, 98 - stany po operacjach serca, dużych naczyń i zastawek, w tym chorzy z rozrusznikiem w II okresie niewydolności krążenia według NYHA,
- k) I10, 11 - nadciśnienie tętnicze w stopniu 2 i 3 bez dodatkowych czynników ryzyka;

2)sanatorium uzdrowskiowe:

- a) I40-43 - zmiany zwyrodnieniowe i pozapalne mięśnia sercowego w I i II okresie wydolności,
- b) I25 - choroba wieńcowa stabilna w I i II okresie według CCS,
- c) I25 - przewlekła choroba niedokrwienia serca bez zawału w II okresie wydolności,
- d) I21, 25 - stany po zawale, bez powikłań w okresie przynajmniej 6 miesięcy od dokonania się zawału,
- e) Q22, 23, Z98 - stany po operacjach zastawek serca przynajmniej 12 miesięcy od zabiegu w okresie pełnej wydolności krążenia,
- f) Q22-25 - wady serca nieoperacyjne w I i II okresie wydolności,
- g) I10, 11 - nadciśnienie tętnicze w stopniu 1 z 1-2 czynnikami ryzyka;

3)leczenie ambulatoryjne:

- a) I25 - przewlekła choroba niedokrwienia serca bez zawału w I okresie wydolności,
- b) Q22, 23, Z98 - stany po operacjach zastawek serca przynajmniej 12 miesięcy od zabiegu w okresie pełnej wydolności krążenia,
- c) I10, 11 - nadciśnienie tętnicze w stopniu 1 z 1-2 czynnikami ryzyka.

Szczegółowe przeciwwskazania:

- 1) I50 - niewydolność serca w III i IV stadium według NYHA (dolegliwości pojawiają się przy każdym wysiłku - III stadium i w spoczynku - IV stadium). Chorzy ci wymagają intensywnej opieki kardiologicznej i ustalenia wskazań co do dalszego leczenia
- 2) I24 - niestabilna choroba wieńcowa (stan ten wymaga leczenia w oddziale intensywnej opieki kardiologicznej);
- 3) I25 - choroba wieńcowa w II i IV okresie CCS;
- 4) I21 - zawał serca, w tym chorzy w pierwszych 2 tygodniach po zawale ze znacznie upośledzoną frakcją skurczową (< 35 %) z wybitnie dodatnią próbą wysiłkową, z groźnymi zaburzeniami rytmu serca;
- 5) I47-49 - zaburzenia rytmu serca;
- 6) I44 - zespół chorego węzła zatokowego bez zabezpieczenia stymulatorem układu przewodzącego;
- 7) I48 - napadowe migotanie przedsionków z szybką czynnością komór, z niewydolnością krążenia, z incydentem zmiany rytmu w ciągu ostatnich 6 miesięcy;
- 8) I47 - częstoskurcze utrwalone lub częste napady częstoskurczu w wywiadzie;
- 9) I49 - migotanie komór w wywiadzie (z wyjątkiem migotania we wczesnej fazie zawału i w wyniku ostrych zaburzeń elektrolitowych);
- 10) I44 - blok przedsionkowy komorowy III stopnia bez zabezpieczenia stymulatorem. Blok trójprędkowy pęczka Hisa;
- 11) I38, 30 - ostre zapalenie wsierdzia i osierdzia (chorzy ci wymagają intensywnej opieki kardiologicznej);
- 12) I42 - kardiomiopatia przerostowa i rozstrzeniowa w okresie niewydolności krążenia według NYHA lub z ciężkimi zaburzeniami rytmu serca;
- 13) Q24 - wady serca w III i IV okresie wydolności według NYHA lub z ciężkimi zaburzeniami rytmu serca;
- 14) I11 - nadciśnienie tętnicze 3 stopnia z 2-3 i więcej czynnikami ryzyka powikłań sercowo - naczyniowych oraz nadciśnienie tętnicze złośliwe;
- 15) I27 - nadciśnienie płucne dużego stopnia;

16)I82 - ostre powikłania zatorowo - zakrzepowe;

17)I71 - tętniak rozwarstwiający aorty;

18)I72 - tętniak serca

Choroby dolnych dróg oddechowych (pulmonologia)

Szczegółowe wskazania:

1)szpital uzdrowiskowy:

a) J95 - stany po resekcji tkanki płucnej bezpośrednio po wypisaniu ze szpitala,

b) J45 - dychawica oskrzelowa,

c) J45, 43, 27 - dychawica oskrzelowa z rozedmą, zespołem przewlekłego serca płucnego,

d) J41 - przewlekła obturacyjna choroba oskrzeli,

e) J42, 43, 47 - przewlekły nieżyt oskrzeli ze współistniejącą rozedmą, zespołem serca płucnego,

f) J43, I27 - rozedma płuc ze współistniejącym zespołem serca płucnego,

g) J47 - rozstrzenie oskrzeli niekwalifikujące się do leczenia operacyjnego,

h) J84, I27 - zwłóknienie płuc z rozpoczynającym się zespołem serca płucnego,

i) J13-18, 94 - stany po zapaleniu płuc i opłucnej bezpośrednio po leczeniu szpitalnym,

j) J64, I27 - pylice płuc z rozpoczynającym się zespołem serca płucnego,

k) J47 - torbielowatość płuc w okresie niezaawansowanym;

2)sanatorium uzdrowiskowe:

a) J45 - dychawica oskrzelowa,

b) J41 - przewlekła obturacyjna choroba oskrzeli,

c) J43, I27 - rozedma płuc ze współistniejącym zespołem serca płucnego,

d) I64, 27 - pylice płuc z rozpoczynającym się zespołem serca płucnego,

e) T75 - narażenie zawodowe na wdychanie pyłów (cel profilaktyczny);

3) leczenie ambulatoryjne:

a) J41 - przewlekła obturacyjna choroba oskrzeli,

b) T75 - narażenie zawodowe na wdychanie pyłów (cel profilaktyczny).

Szczegółowe przeciwwskazania:

1)J20, 12-18 - ostre zapalenie oskrzeli, płuc i opłucnej;

2)J45 - dychawica oskrzelowa o ciężkim przebiegu i stany astmatyczne;

3)R04 - krwawienie i krwotoki z górnych dróg oddechowych oraz stany po krwotokach płucnych;

- 4)I27 - pełnoobjawowa niewydolność oddechowa i oddechowo - krążeniowa;
- 5)J47, A15 - rozstrzenie oskrzeli na tle gruźliczym;
- 6)A15 - gruźlica płuc i opłucnej w okresie aktywnym;
- 7)J45, J30 - alergiczne nieżyty dróg oddechowych w okresie kwitnienia traw i drzew (przeciwwskazania bezwzględne).

Osteoporoza

Szczegółowe wskazania:

1)szpital uzdrowiskowy:

- a) M80, 81 - osteoporoza uogólniona o średnim stopniu zaawansowania, pomenopauzalna i starcza rozpoznana według kryteriów WHO (T-score poniżej 2,5 odchylenia standardowego) z przebytymi złamaniami lub bez złamań z więcej niż 2 czynnikami ryzyka,
- b) M80 - stany po złamaniach z powodu osteoporozy, kompresyjne złamanie kręgosłupa, kości nadgarstka typu Collesa oraz żeber,
- c) M82, 85 - osteoporoza i osteopenia z chorobami towarzyszącymi (reumatoidalne zapalenie stawów, ZZSK, cukrzyca po sterydoterapii);

2)sanatorium uzdrowiskowe:

- a) M85 - osteopenia rozpoznana według kryteriów WHO (T-score - do 2,5 odchylenia standardowego) z czynnikami ryzyka,
- b) M82, 85 - osteoporoza i osteopenia z chorobami towarzyszącymi (reumatoidalne zapalenie stawów, ZZSK, cukrzyca po sterydoterapii);

3)leczenie ambulatoryjne:

- a) M85 - osteopenia rozpoznana według kryteriów WHO (T-score - do 2,5 odchylenia standardowego) z czynnikami ryzyka,
- b) M82, 85 - osteoporoza i osteopenia z chorobami towarzyszącymi (reumatoidalne zapalenie stawów, ZZSK, cukrzyca po sterydoterapii).

Szczegółowe przeciwwskazania:

- 1)M82 - osteoporozy wtórne w przebiegu przewlekłej niewydolności nerek, szpiczaka mnogiego, nadczynności tarczycy, nadczynności przytarczycy, nadczynności kory nadnercza;
- 2)M80 - osteoporoza ze świeżym złamaniem;
- 3)M80, Z74 - osteoporoza późna z ograniczeniem zdolności podstawowej samoobsługi lub powikłana niewydolnością układu krążenia i oddechowego.

7. Naturalne surowce lecznicze na terenie uzdrowiska.

A. Opis odwiertu wód leczniczych i borowiny

Uzdrowisko Wieniec Zdrój jako jedno z trzech uzdrowisk kujawskich położone jest około 6 km od Włocławka (160 km od Warszawy) na terenie gminy Brześć Kujawski w województwie Kujawsko –Pomorskim.

Wieniec Zdrój to niewielkie ale piękne uzdrowisko posiada już prawie 100 letnią tradycję. Uzdrowisko to powstało trochę z przypadku. W latach 1898 –1903 na terenie lasów należących wówczas do Leopolda Kronenberga wykonano kilka odwiertów poszukiwawczych w celu stwierdzenia w tych okolicach węgla brunatnego. Wykonano wtedy cztery otwory w Brzeziu i Dolinie z których z różnych głębokości nastąpiły samowypływy wody mineralnej o silnym zapachu siarkowodoru. L.Kronenberg zgodził się na przeprowadzenie badań wody, ale nie był entuzjastą założenia tu uzdrowiska. Jednakże przy otworze 3WE o głębokości 200,0 m (oznaczonym tak w latach sześćdziesiątych ubiegłego wieku) ówczesny administrator dóbr L. Kronenberga, J.Grzegorzewicz urządził w drewnianym budynku zbiornik wody przy którym gromadziła się miejscowa ludność korzystająca z tej wody do prymitywnej kuracji chorób reumatycznych. Było to w roku 1907 lub 1908.

Wkrótce wodami tymi zainteresował się świat lekarski. W dniu 11 lipca 1909 roku do leśniczówki Brzezie przyjechała Komisja z Warszawy w liczbie 19 osób. Byli to lekarze, geolodzy i architekci. Komisja stwierdziła przydatność warunków do stworzenia uzdrowiska klimatyczno - zdrojowego. Analiza chemiczna wody wykazała również dodatnie walory tej wody. Początkowo powstała łazienka z jedną wanną dla użytku L. Kronenberga. Następnie w okresie późniejszym oddano do użytku dwie wanny z których mogła już korzystać ludność z Włocławka i okolicy.

Wodę wówczas podgrzewano w bardzo prymitywny sposób, w kotłach na wolnym powietrzu. Zabiegi trwały od rana do wieczora (oczywiście tylko latem).

W czasie pierwszej wojny światowej zabiegów nie wykonywano. Po wojnie zabiegi wznowiono, z tym, że łazienki L. Kronenberg oddał osobie prywatnej, która to źródło eksploatowała.

W roku 1922 zebrali się kilka osób z Włocławka i zaproponowali Kronenbergowi (juniorowi) otworzenie spółki celem urządzenia zdrojowiska. Kronenberg pomimo

korzystnych warunków nie zgadza się na założenie spółki, nie pozwala też na rozbudowę istniejących łazienek. W związku z tym zwrócono się do Dyrekcji Lasów Państwowych z prośbą o wydzierżawienie 7 ha lasu przy granicy lasów Kronenberga. 4 maja 1922 roku (Rosłoński podaje 1924 r) przystąpiono do wiercenia nowego odwiertu (1-E).

W dniu 30 września 1922 roku z głębokości 114,80 m (116 m – w/g materiałów archiwalnych) wytrysnęła woda samowypływem na wysokość 6 m ponad powierzchnię terenu.

Po otrzymaniu analizy chemicznej wody wykonanej przez Państwowy Instytut Farmaceutyczny, zwołano udziałowców i zawiązano formalną spółkę. Spółka ta została zarejestrowana 12 sierpnia 1923 roku jako Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością pod nazwą „Zdrowisko Siarczane” Wieniec.

Wiosną 1925 roku wybudowano budynek. W 1925 roku 12 sierpnia odbyło się uroczyste otwarcie Zakładu Zdrowego. Generalna Dyrekcja Służby Zdrowia w piśmie z dnia 20.IV.1924 roku Zn.Z.U.2475/24 wydała następującą opinię dla Ministerstwa Rolnictwa i Dóbr Państwowych :

„Ministerstwo Spraw Wewnętrznych Generalna Dyrekcja Służby Zdrowia stwierdza na podstawie analizy dokonanej przez Państwowy Instytut Farmaceutyczny, że woda mineralna siarczanowo –wapienna ze źródła „Wieniec” położonego na terenie lasów państwowych w powiecie włocławskim, ma własności lecznicze i może być w tych celach eksploatowana, zwłaszcza, że wód tego rodzaju w Polsce nie ma nazbyt dużo”.

Tak więc datę 12 sierpnia 1925 roku należy uznać za początek działalności uzdrowiska Wieniec Zdrój.

W latach późniejszych następowała rozbudowa Uzdrowiska. Powstaje w tym czasie Dom Zdrowy, dwa sanatoria oraz inne budynki i urządzenia lecznicze.

Na skutek szybko postępującej korozji rur i zmniejszenia się wydajności źródła 1-E do 36 l/min, zaszła konieczność wykonania nowego odwiertu. W roku 1938 został wykonany przez firmę Kordasa z Włocławka nowy odwiert 2 –E w odległości 15 m od poprzedniego. Według danych uzyskanych od pracowników biorących udział przy wierceniu tego źródła, wynika, że na warstwę oolitu wapiennego natrafiono na

głębokości 120 m skąd trysnęła woda 6 m ponad powierzchnie terenu. Jesienią 1959 roku przystąpiono do wiercenia następnego odwiertu 3-E, który ukończono latem 1960 roku.

Profil geologiczny tego ujęcia przedstawia się następująco:

0,00 - 30 m	czwartorzęd – piaski i żwiry,
30,0 - 76,5 m	trzeciorzęd – iły plioceńskie, węgiel brunatny, piaski
76,5 - 108,8 m	kreda – iły z wkładkami margli
108,5 - 130,9 m	jura - margle, wapienie oolityczne

Profil geologiczno - techniczny znajduje się w części graficznej operatu.

W ujęciu tym zastosowano rury kwasowęglowe, dzięki temu ujęcie dotychczas eksploatowane jest bez awaryjnie. Należy zaznaczyć, że tego rodzaju rury w polskich uzdrowiskach użyto po raz pierwszy.

Wody podziemne Wieńca Zdroju występują w utworach czwartorzędowych, trzeciorzędowych, kredowych i jurajskich. Te ostatnie zostały nawiercone w warstwach wapienia oolitowego.

W otworze 3-E podczas wiercenia nastąpił na głębokości 130 m samowypływ wody mineralnej o ciśnieniu do wysokości około 5 m ponad poziom terenu.

Po zapuszczeniu rur eksploatacyjnych 4" (kwasowęglowe) wydajność ustabilizowała się przy samowypływie 27 m³/h przy depresji 3,20 m. Taka też wydajność została zatwierdzona.

Ogólnie mineralizacja wody wynosi 3667,14 mg/dm³. Jest to 0,37 % woda siarczanowo – chlorkowo – wapniowo – sodowa, siarczkowa.

Ujęcie 3 –E eksploatowane jest bezawaryjnie od 1960 roku.

Roczne wydobycie w roku 2007 wyniosło 6217 m³.

Torf ze złoża „Wieniec” w miejscowości Wieniec Zdrój w gminie Brześć Kujawski woj. kujawsko - pomorskim został uznany za leczniczy zarządzeniem Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 3 stycznia 1979 roku. (M.P. z dnia 10 marca 1979 r)

Złoże borowiny składa się z trzech złóż oznaczonych umownie literami „A” , „B” i „C”. Złoże borowiny „A” położone jest około 2 km na północ od Uzdrowiska Wieniec Zdrój i w chwili obecnej eksploatacja tego złoża została zakończona.

Złoża borowiny „B” i „C” znajdują się w odległości około 1,5 km na wschód od Uzdrowiska po prawej stronie szosy Wieniec Zdrój – Włocławek.

Dokumentacja złóż opracowana została w roku 1987 przez B.P. „Balneoprojekt” w Warszawie.

Według wyżej wymienionej dokumentacji powierzchnia złoża „B” w granicach zerowych wynosi 4282 ha a złoża „C” 5116 ha.

Obydwa złoża położone są na terenie dwóch oddziałów leśnych których właścicielem są Lasy Państwowe, Nadleśnictwo Włocławek.

Zasoby bilansowe w kat. „B” dla tych złóż zostały zatwierdzone w ilości 55 000 ton z czego do chwili obecnej wyeksploatowano 1212 ton tylko ze złoża „B”, a więc stan zasobów na dzień 31.12.2007 roku wynosił 53 788 ton.

Dla złóż borowiny Wieniec „A” , „B” i „C” („Wieniec I”) utworzony został obszar górniczy Zarządzeniem Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z sierpnia 1989 roku. Powierzchnia obszaru górniczego „Wieniec I” wynosi 9 063 125 m² czyli 906 ha. Powierzchnia terenu górniczego wynosi 19 491 950 m² czyli 1949 ha i obejmuje dwa obszary górnicze dla złoża wody leczniczej i borowiny.

Na eksploatację w granicach złoża „Wieniec B” Minister Ochrony Środowiska Zasobów Naturalnych i Leśnictwa wydał w dniu 09.05.1996 roku koncesję Nr 7/96.

Po względem morfologicznym złoże borowiny „Wieniec –B” leży w pradolinie Wisły, w tzw. Kotlinie Włocławsko – Płockiej. Obecna rzeźba terenu zawdzięcza swe powstanie głównie akumulacyjnej działalności lądolodu z okresu zlodowacenia bałtyckiego, wodom płynącym oraz działalności eolicznej.

Hydrogeologicznie złoże borowiny „Wieniec – B” leży w obrębie zlewni niewielkiej rzeki Zgłowiączki, lewego dopływu Wisły. W podziale fizycznogeograficznym wg J.

Kondrackiego omawiany teren leży w obrębie podprowincji Pojezierza Południowo – Bałtyckiego , a bliżej w makroregionie o nazwie Pradolina Toruńsko – Eberswaldzka.

Dno pradoliny jest częściowo zatorfione. W wielu zagłębieniach powstały różnej wielkości złoża torfu do którego zalicza się także złożo borowiny „Wieniec –B”.Złoż e to powstało w podłużnym zagłębieniu o przebiegu SE-NW. Zagłębienie to ma postać wydłużonej wąskiej rynny o wysokich zboczach przekraczających miejscami 6 m.

Złożo borowiny „Wieniec-B” zbudowane jest wyłącznie z torfu typu niskiego. Na typ ten składają się dwa rodzaje torfowe, reprezentowane przez trzy gatunki torfu. Są to :

- a) rodzaj turzycowiskowy, reprezentowany przez torf turzycowy,
- b) rodzaj mechowo - turzycowiskowy reprezentowany przez dwa gatunki torfu -turzycowo-mszysty oraz mszysty.

Złożo borowiny „Wieniec – B” posiada bardzo prostą budowę geologiczną. Rozmieszczenie poszczególnych rodzajów i gatunków torfu jest równomierne i jednakowe dla całego obszaru złoża.

Warstwę spągową złoża buduje torf turzycowo-mszysty o miąższości 0,10 – 1,15 m. Miejscami , bardzo rzadko miejsce torfu turzycowo – mszystego w spągu złoża znajduje się torf turzycowy o miąższości 0,30 – 0,70 m. Na spągowej warstwie torfu turzycowo – mszystego występuje najczęściej torf turzycowy o miąższości 0,20 –0,90 który bardzo często buduje złożo do stropu i jest dominującą warstwą stropową złoża borowiny „Wieniec – B”.

Średnia miąższość złoża w granicach pozabilansowych w kat. „B” wynosi 1,15 m natomiast złoża bilansowego w kat. „B” waha się w granicach 1,50 – 3,90, co daje średnią 1,98 m.

Złożo torfu przykryte jest nadkładem (wierzchnicą) która zbudowana jest z cienkiej warstewki roślin zielonych, ich korzonków oraz piasku. Miąższość nadkładu waha się w granicach od 0,00 m do 0,25 m. Średnia miąższość nadkładu w granicach złoża pozabilansowego w kat. „B” wynosi 0,17 m, natomiast w granicach złoża bilansowego w Kat. „B” wynosi 0,15 m.

B/ Dokumentacja Zakładu Górniczego.

- 1) Decyzja Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej o utworzeniu obszaru górniczego „Wieniec” z dnia 4 lipca 1968 r (TG/478/68)
- 2) Koncesja Nr 239/93 z dnia 13.12.1993 r Ministra Środowiska Zasobów Naturalnych i Leśnictwa na eksploatację wód leczniczych.
- 3) Decyzja Ministra Ochrony Środowiska Zasobów naturalnych i Leśnictwa GK/hg/2502/97 z dnia 29.07.97 zmieniająca koncesję z dnia 13.12.1993 r.
- 4) Decyzja Ministra Ochrony Środowiska Zasobów Naturalnych i Leśnictwa DG/hg/JW/487-1671/99 z dnia 20.05.1999 r zmieniająca koncesję z dnia 13.12.1993 r.
- 5) Zarządzenie Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 2 sierpnia 1989 r w sprawie utworzenia obszaru górniczego „Wieniec I”.
- 6) Koncesja Ministra Ochrony Środowiska Zasobów Naturalnych i Leśnictwa Nr 7/96 z dnia 09.05.1996 r na wydobywanie torfu leczniczego i ustanowienie obszaru górniczego dla złoża „Wieniec I”.
- 7) Decyzja Ministra Ochrony Środowiska Zasobów Naturalnych i Leśnictwa DG/hg/JW/487-1672/99 z dnia 20.05.1999 r zmieniająca koncesję Nr 7/96 z dnia 09.05.1996 r na wydobycie torfu leczniczego ze złoża „Wieniec I”.

- 8) Decyzja Głównego Geologa Kraju w Ministerstwie Ochrony Środowiska i Zasobów Naturalnych KZK/012/M/5322/87/88 z dnia 31.05.1988 r zatwierdzająca zasoby torfu leczniczego złoża „A”, „B” i „C”.

- 9) Decyzja Ministra Ochrony Środowiska Zasobów Naturalnych i Leśnictwa GK/kzk/HF/6787/K/98 z dnia 16.02.1998 r zatwierdzająca kryteria bilansowości dla geologicznego udokumentowania złoża torfu leczniczego „Wieniec B”.

- 10) Decyzja Ministra Ochrony Środowiska Zasobów Naturalnych i Leśnictwa GK/kzk/HF/6787/98 z dnia 02.03.1998 r zmieniająca decyzję Głównego Geologa Kraju z dnia 31.05.1988 r.

- 11) Zarządzenie Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 2.08.1989 r w sprawie utworzenia obszaru górniczego „Wieniec I”.

Decyzja Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa GH/hg/TS/1405/98 z dnia 06.04.1998 r zatwierdzająca projekt zagospodarowania złoża torfów leczniczych dla złoża „Wieniec B”

8. Opis klimatu

Wieniec Zdrój leży w regionie bioklimatycznym IV „środowiskowym” o typowych dla Polski warunkach bioklimatycznych. Jest to uzdrowisko nizinne, śródleśne.

Usłonecznienie i zachmurzenie

Wieniec Zdrój charakteryzuje się dużym usłonecznieniem, które w ciągu roku przekracza 1800 godzin (Ciechocinek 1400 godzin). największą ilość godzin ze słońcem (1636) zanotowano w roku 1975, a najmniejszą (1118 godzin) w 1980. Najwięcej godzin ze słońcem obserwujemy w maju (ok. 220 godzin). Średnie roczne zachmurzenie wynosi 60%. Największe jest w maju i sierpniu (ok. 50%), a najmniejsze w miesiącach od listopada do stycznia.

Temperatura i wilgotność powietrza

Średnia roczna temperatura z ostatnich lat wynosi 8,7 °C. Temperatura lipca, najcieplejszego miesiąca wynosi 17,2 °C, a najzimniejszego miesiąca stycznia wynosi 2,5°C. Najwyższa roczna temperatura 9,5 °C dotyczyła roku 2000 a najmniejsza 8,2 °C w roku 1998. Absolutne dobowe maximum wyniosło 35,5 °C (17.07.2007 r) a absolutne dobowe minimum – 28,8 °C (23.01.2006). Dni gorących powyżej 25°C w ciągu roku mamy 42 dni a dni upalnych powyżej 30°C 7 dni, natomiast dni mroźnych poniżej 10°C mamy 14 dni, a dni bardzo mroźnych poniżej 15°C tylko 1 dzień.

W ciągu roku wilgotność względna powietrza wynosi 69%. Najniższą wilgotność powietrza obserwujemy w maju 54% a największą w grudniu 85%.

Opady i zjawiska atmosferyczne

Średnia roczna suma opadów z lat 1978 – 1982 wyniosła 519 mm, a podobne wyniki zanotowano również w latach 1982 – 2001. Maximum opadów przypada na lipiec (86mm), a minimum na luty (17mm). Suma opadów półrocza ciepłego wynosi 65%, a półrocza chłodnego 35%. najwięcej dni z opadami przypada na listopad i grudzień a najmniej od lutego do maja. Burze występują głównie w lipcu i sierpniu po dwie w miesiącu. W Wieńcu Zdroju występuje około 40 dni z mgłą. Pokrywa śnieżna zalega przeciętnie 46 dni.

Wiatry

W Wiencu Zdroju przeważają wiatry z sektora południowego (48%). najwięcej wiatrów notowano z kierunku południowego i zachodniego. Ciszę stanowią 18,1% wszystkich przypadków pomiarów wiatrów w roku.

9. Perspektywy rozwoju Gminy Brześć Kujawski z uwzględnieniem uzdrowiska Wieniec Zdrój w oparciu o plan rozwoju lokalnego do roku 2015.

Część północna gminy Brześć Kujawski położona jest w uzdrowiskowo-wypoczynkowym rejonie turystycznym Wienca Zdroju. Istnieje on w oparciu o Uzdrowisko Wieniec Zdrój, które znane jest od 1907r. jako źródło wód mineralnych siarkowo-siarczanowych, bogatych złóż termalnych solanki i dużych pokładów borowiny. Uzdrowisko uruchomiono w 1923r. w formie prowizorycznych łaźni. Formy użytkowania turystycznego w Wienieckim Rejonie Turystycznym to przede wszystkim całoroczne pobyty sanatoryjne, wypoczynek pobytowy sezonowy na bazie budownictwa pensjonatowego, a także turystyka piesza.

Atrakcyjnym miejscem dla turystyki krajoznawczej i kulturowej jest również miasto Brześć Kujawski, które ze swoim zespołem staromiejskim stanowi bardzo cenny element dziedzictwa historycznego. Dla turysty interesującego się zabytkami architektury niezwykle cenne mogą być zabytkowe obiekty sakralne, pozostałości zamku, fragmenty gotyckich murów obronnych, ratusz i domy mieszczańskie. Wysokie walory krajobrazu miejskiego sprzężonego z naturalnym krajobrazem ma niewątpliwie dolina rzeki Zgłowiączki i terenów otaczających. Zasoby te mogą stanowić czynnik rozwoju gminy szczególnie w turystyce pobytowej edukacyjnej zarówno dla dorosłych jak i dzieci z okolicznych gmin czy nawet miast województwa kujawsko-pomorskiego. Wymaga to jednak szerokiej promocji tych walorów oraz stworzenia odpowiedniej bazy noclegowej oraz infrastruktury turystycznej typu mała gastronomia, parkingi, opieka przewodnika itp. Obecnie miasto nie posiada żadnego hotelu ani innej bazy noclegowej oraz żadnej restauracji czy kawiarni. Taka infrastruktura funkcjonuje na terenie gminy tylko w miejscowości Wieniec Zdrój. Dlatego też pilnym zadaniem dla władz gminy winno być zagospodarowanie w odpowiednie urządzenia turystyczne samego miasta, aby w pełni wykorzystywać walory kulturowe i przyrodnicze tego terenu.

Długookresowe planowanie strategiczne w gminie jest podstawą sformułowania długofalowych celów rozwoju. Jednocześnie stanowi główny element lokalnej strategii jako instrument rozwoju społeczno-gospodarczego. Istotą metody planowania strategicznego jest ukierunkowanie wizji rozwoju na cele i kierunki polityki gminy

W skład planu rozwoju Gminy wchodzi:

1) Analiza SWOT - określenie mocnych i słabych stron gminy, szans i zagrożeń wpływających z otoczenia.

2) Analiza problemów:

- analizuje się przyczyny i skutki problemów;

- ustala się problem kluczowy.

1) Analiza celów – ustalenie celów strategicznych oraz operacyjnych;

2) Harmonogram działań – przygotowanie zestawu zadań z określeniem terminów, budżetu, możliwych źródeł finansowania i odpowiedzialnych za realizację.

Analiza SWOT

Mocne strony

1. Położenie geograficzne
2. Urodzajne gleby i dobry potencjał techniczny w rolnictwie
3. Bogate dziedzictwo kulturowe i historyczne
4. Miejscowość uzdrowiskowa Wieniec Zdrój – złoża borowiny, woda mineralna, minerały
5. Wysoki stopień telefonizacji
6. Wysoko wykwalifikowana kadra pedagogiczna
7. Dobre zwodociągowanie
8. Dobrze rozwinięta sieć dróg
9. Bliskie położenie w stosunku do Włocławka
10. Baza dydaktyczna i kadra pedagogiczna Zespołu Szkół Rolniczych
11. Cukrownia Brześć

Słabe strony

1. Wysokie bezrobocie (brak miejsc pracy)
2. Zły stan techniczny dróg

3. Nieuregulowana gospodarka wodno-ściekowa na obszarach wiejskich
4. Niski poziom wykształcenia mieszkańców
5. Słaby stopień bezpieczeństwa publicznego
6. Brak obwodnicy miasta
7. Mała ilość przedsiębiorstw
8. Brak Liceum Ogólnokształcącego
9. Słabo rozwinięte przetwórstwo rolno-spożywcze
10. Alkoholizm i zjawiska patologii społecznych
11. Niepełne wykorzystanie walorów kulturowych i uzdrowiskowych
12. Brak zainteresowania młodzieży ofertą kulturalną
13. Słabe zintegrowanie społeczeństwa
14. Brak koncepcji zagospodarowania zabytków
15. Brak infrastruktury turystycznej i bazy noclegowej
16. Słaba promocja gminy
17. Brak terenów przemysłowych
18. Zły stan techniczny budownictwa komunalnego
19. Bariery architektoniczne dla niepełnosprawnych
20. Brak ścieżek rowerowych

Szanse

1. Rozwój rolnictwa i przetwórstwa rolno - spożywczego
2. Rozwój uzdrowiska
3. Rozwój turystyki i agroturystyki
4. Rozwój małych i średnich przedsiębiorstw
5. Rozwój oświaty
6. Poprawa estetyki miasta
7. Promocja miasta i gminy ze szczególnym uwzględnieniem walorów uzdrowiskowych
8. Przyływ kapitału zewnętrznego
9. Wejście do Unii Europejskiej
10. Poprawa bezpieczeństwa
11. Położenie w pobliżu planowanej autostrady A-1
12. Rozwój budownictwa mieszkaniowego
13. Rozwój gazyfikacji

14. Zintegrowanie społeczeństwa wokół wspólnych działań
15. Tworzenie grup producenckich

Zagrożenia

1. Odływ młodych mieszkańców z miasta i gminy
2. Likwidacja zakładów pracy i wzrost bezrobocia
3. Postępujący alkoholizm i wzrost zjawisk patologii społecznych
4. Sąsiedztwo zakładów azotowych
5. Degradacja środowiska przyrodniczego
6. Malejące dochody gminy
7. Pogarszający się stan zdrowia społeczeństwa
8. Wysoka przestępczość

Analiza problemów rozwoju

Podstawę do sformułowania głównych problemów oraz celów rozwoju gminy stanowiły opinie i wnioski zgłaszane podczas spotkań konsultacyjnych z członkami Społecznej Komisji

CEL: Zidentyfikowanie głównych barier rozwoju i uporządkowanie ich w związku przyczynowo skutkowe.

Problemy rozwoju rozpatrywane są w trzech kategoriach strategicznych:

- zaspokojenia podstawowych potrzeb;
- niezawodności funkcjonowania systemów;
- otwarcia na przyszłość.

Cele strategiczne

Sformułowane cele rozwoju miasta i gminy Brześć Kujawski są podstawą do określenia ogólnej wizji rozwoju do roku 2015. Podporządkują sobie wszystkie działania rozwojowe w gminie, a każde zadanie szczegółowe powinno prowadzić do osiągnięcia celu głównego.

Celami strategicznymi miasta i gminy Brześć Kujawski są:

1. Rozwój nowoczesnego przemysłu, małej i średniej przedsiębiorczości oraz przetwórstwa rolno-spożywczego i przechowalnictwa
2. Dobrze wykorzystane walory przyrodnicze, kulturowe i uzdrowiskowe
3. Rozwinięta sieć infrastruktury technicznej i dobrze chronione środowisko naturalne
4. Poprawa warunków życia mieszkańców i wysoki poziom bezpieczeństwa publicznego

Wizja rozwoju miasta i gminy Brześć Kujawski w okresie do roku 2015.

Wizja rozwoju jest obrazem sytuacji jaką zamierzamy osiągnąć w założonym przedziale czasowym. Jest to opis efektów oraz wynikających stąd działań zmierzających do osiągnięcia sformułowanych celów rozwoju społeczno-gospodarczego.

Aktywizacja gospodarcza obszarów wiejskich gminy nastąpi poprzez wielofunkcyjny rozwój. Aby sprostać temu wyzwaniu konieczny jest rozwój instytucji i organizacji rynku rolnego, podniesienie poziomu wykształcenia ludności wiejskiej, rozwój infrastruktury technicznej, podniesienie efektywności produkcji gospodarstw rolnych, a także wykorzystanie tradycji istnienia przemysłu rolno-spożywczego.

Wielofunkcyjny rozwój na terenie miasta i gminy Brześć Kujawski będzie bardziej podatny na procesy przekształceń tam, gdzie występują już media infrastruktury technicznej (wodociągi, dobra komunikacja, energetyka itp.) i społecznej tj. szkoła, świetlica, obiekty sakralne, obiekty użyteczności publicznej np. usługi podstawowe - sklepy. Lokomotywą rozwoju dla gminy stanie się miasto Brześć Kujawski, które dzięki dobremu skomunikowaniu oraz możliwościom lokowania tam instytucji około biznesowych będzie ważnym ośrodkiem życia społeczno-gospodarczego. Planowana poprawa estetyki miasta zwiększy jego atrakcyjność. Ożywienie gospodarcze powinno także nastąpić w rejonie planowanych zjazdów z autostrady w okolicach Brzezia i Pikutkowa. Stworzy to nową szansę dla kierunków ich rozwoju poprzez wykorzystanie terenów dla obsługi użytkowników autostrady. Wyposażenie obszarów wiejskich w urządzenia infrastruktury technicznej i komunikacji jest podstawowym warunkiem rozwoju gospodarczego oraz podnosi atrakcyjność inwestycyjną. Przede wszystkim w pierwszej kolejności zostanie dokonana analiza natężenia ruchu i wypadkowości oraz zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego w Brześciu Kujawskim pod kątem podjęcia działań na rzecz budowy obwodnicy miasta, a także przeprowadzenia kampanii

promocyjnej na rzecz pełnego wykorzystania gazu ziemnego do celów gospodarczych oraz socjalno-bytowych. Głównym wykonawcą kampanii będą Zakłady Gazownicze, z którymi będą współpracować władze gminy oraz Zarząd Uzdrowiska Wieniec, z uwagi na kolosalne znaczenie dla miejscowości uzdrowskiej, jakim jest uzyskanie poprawy powietrza atmosferycznego.

Jednocześnie będzie kontynuowana budowa kanalizacji sanitarnej dla miasta Brześć Kujawski, a inwestycjami z zakresu gospodarki wodno-ściekowej realizowanymi przez gminę objęte będzie uzdrowisko Wieniec Zdrój.

Równolegle będzie następować zagospodarowanie przestrzeni przyrodniczej w infrastrukturę turystyczną poprzez zagospodarowanie terenów rekreacyjnych. Liczne walory historyczne, kulturowe Brześcia Kujawskiego oraz uzdrowskie miejscowości Wieniec Zdrój, a także zespołów parkowo-dworskich będą wykorzystywane przede wszystkim dla turystyki edukacyjnej i poznawczej, między innymi poprzez realizację autorskich programów lekcji historii i przyrody, oraz dla rozwoju usług zdrowotnych.

Gospodarka turystyczna oparta będzie o świadczenie rekreacyjnych usług komercyjnych w oparciu o ośrodki sanatoryjne oraz gospodarstwa agroturystyczne lepiej będą wykorzystywane walory uzdrowskie Wieńca Zdroju między innymi dzięki przeznaczeniu terenów leśnych wokół uzdrowiska na cele infrastruktury rekreacyjnej i kulturalno-rozrywkowej a także poprzez budowę ścieżek rowerowych z Włocławka do Wieńca Zdroju. Widoczna jest również tendencja budowy przez mieszkańców Włocławka w Wieńcu domów mieszkalnych. Można założyć, że w najbliższych latach będzie to najszybciej rozwijający się rejon gminy.

Zwiększenie atrakcyjności turystycznej obszaru spowoduje równocześnie rozwój obiektów sezonowych małej gastronomii. Oprócz tego niezbędne będzie zorganizowanie dla osób wypoczywających i leczących się usług o charakterze kulturalnym oraz rekreacyjno-sportowym.

Do tego celu zintensyfikuje się współpracę z Towarzystwem Kulturalnym w Brześciu Kujawskim oraz Zarządem „Uzdrowiska Wieniec” tak aby wspólnie organizować imprezy plenerowe o charakterze muzycznym, rekreacyjnym, edukacyjnym itp. Walory krajobrazowe i przyrodnicze zostaną wykorzystane poprzez utworzenie nowych szlaków wędrówek pieszych, rowerowych a także konnych. W tym celu dokonana zostanie inwentaryzacja najciekawszych miejsc okolicy uwzględniająca wszystkie osobliwości przyrodnicze oraz historyczne obiekty kulturowe. Dla Brześcia Kujawskiego zostanie opracowana monografia miasta, która również udostępniana będzie turystom.

Jednocześnie informacja o nowych szlakach pojawi się w materiałach informacyjnych (ulotkach, katalogach) oraz na specjalnej mapie, na której znajdują się główne punkty zwiedzania, orientacyjne długości tras, punkty gastronomiczne, miejsca noclegowe). Do realizacji tych działań oprócz władz gminy włączone zostaną organizacje ekologiczne i turystyczne oraz Zarząd Uzdrowiska Wieniec.

Niewątpliwą atrakcją turystyczną będzie uruchomienie przejazdów turystycznych kolejką wąskotorową na trasie Brześć Pikutkowo, co nastąpi po odbudowie i remoncie torowiska.

Cel operacyjny:

Wykorzystanie walorów uzdrowiskowych miejscowości Wieniec Zdrój polegać będzie:

1. Wygospodarowanie pasa terenów leśnych wokół uzdrowiska na cele infrastruktury rekreacyjnej, turystycznej, usługowej i kulturalno -rozrywkowej
2. Przeznaczenie w planie zagospodarowania przestrzennego gleb niższych klas bonitacyjnych pod zabudowę pawilonów opieki zdrowotnej i społecznej oraz funkcję rekreacyjną i wypoczynkową;
3. Uatrakcyjnienie i rozszerzenie prowadzonej w gminie działalności kulturalnej na teren uzdrowiska, szczególnie w sezonie letnim, poprzez organizowanie imprez plenerowych;
4. Podjęcie współpracy z władzami powiatu ziemskiego wrocławskiego w celu budowy ścieżek rowerowych do Wieńca Zdroju
5. Szeroka promocja walorów uzdrowiskowych poprzez opracowanie informatora zawierającego zasoby uzdrowiska wraz z ofertą leczniczą i profilaktyczną;
6. Podniesienie walorów estetycznych miejscowości Wieniec Zdrój;
7. Promocja walorów turystycznych, uzdrowiskowych i historyczno-kulturowych gminy

Zadania z tym związane:

1. Opracowanie informatora turystycznego zawierającego zasoby historyczne, kulturowe, osobliwości przyrodnicze, szlaki turystyczne, ścieżki rowerowe itp.

2. Współpraca z Towarzystwem Kulturalnym w Brześciu i Stowarzyszeniem 2000 na rzecz wspólnych działań promocyjnych, udziału w targach turystycznych, organizacji wspólnych imprez kulturalnych i edukacji ekologicznej dla dzieci i młodzieży
3. Założenie strony internetowej z uwzględnieniem aspektów historycznych i gospodarczych Brześcia Kujawskiego
4. Wykorzystanie do promocji lokalnych mediów poprzez cykliczne umieszczanie informacji o walorach i atrakcjach turystycznych terenu gminy;
5. Włączenie funkcji lecznictwa uzdrowiskowego w system promocji gminy;
6. Stworzenie warunków dla powstania bazy agroturystycznej wokół uzdrowiska;

Zadania w ochronie powietrza atmosferycznego

- 1 Podnoszenie świadomości ekologicznej wśród mieszkańców przez promowanie wykorzystywania gazu ziemnego do celów gospodarczych;
- 2 Wymiana kotłowni węglowych na gazowe szczególnie na terenie uzdrowiska Wieniec Zdrój;
- 3 Prowadzenie akcji promocyjnych na rzecz pełnego wykorzystywania wybudowanych przyłączy gazowych;

Po zrealizowaniu zamierzonych celów przez Gminę Brześć Kujawski, pozwoli uzdrowisku Wieniec – Zdrój na dalszy rozwój i tym samym dołączyć do najbardziej renomowanych uzdrowisk polskich.

10. Spełnienie kryteriów w utrzymaniu statusu Uzdrowiska

Możliwości leczenia uzdrowiskowego w Wieńcu - Zdroju w oparciu o art. 34 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o lecznictwie uzdrowiskowym uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz o gminach uzdrowiskowych (Dz. U. nr 167 poz. 1399 z późn. zm),

Leczenie uzdrowiskowe w uzdrowisku Wieniec - Zdrój, obejmuje swoją działalnością leczenie chorób przewlekłych, rehabilitację i profilaktykę.

Utrzymanie statusu uzdrowiska przez tą miejscowość, spowoduje możliwość dalszego jej rozwoju, zawierania dalszych kontraktów na leczenie uzdrowiskowe z NFZ, a tym samym utrzymanie i zwiększanie ilości pacjentów, zwłaszcza ambulatoryjnych korzystających z leczenia uzdrowiskowego w tej miejscowości.

Zgodnie z ustawą z dnia 28 lipca 2005 r. o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz o gminach uzdrowiskowych (Dz. U. nr 167poz1399 z póź. zm), miejscowość Wieniec - Zdrój, położona bezpośrednio w otoczeniu wielkich kompleksów leśnych ma warunki niezbędne do prowadzenia lecznictwa uzdrowiskowego i spełnia kryteria pozwalające uznać ją za uzdrowisko.

I. Posiada odpowiednie warunki bioklimatyczne i właściwe czynniki środowiskowe, (rozdział nr.4).

II. Posiada naturalne surowce lecznicze w postaci wody leczniczej (Część I”B” operatu)

III. posiada klimat leczniczy (Część „C” operatu)

IV. Posiada obecnie jeden kompleks szpitalno - sanatoryjny oraz 5 obiektów sanatoryjnych i Przychodnię Uzdrowiskową z 4 Poradniami, Samodzielny Zakład Przyrodolecznicy oraz nową Pijalnię Wód Leczniczych. (rozdział nr 6 operatu)

V. Posiada dostosowaną do wykonywanego profilu leczniczego bazę zabiegową (inhalatoria, dobrze wyposażone sale gimnastyczne, w których prowadzona jest właściwa kinezyterapia i terapia zajęciowa, dział światłolecznictwa (rozdział nr 6)

VI. Posiada przygotowaną kadrę fachową (lekarzy, pielęgniarek, techników fizykoterapii, itd.). W przypadku poszerzenia uzdrowiska i bazy poprzez wybudowanie nowych obiektów sanatoryjnych, zaistnieje konieczność zwiększania kadry fachowej.

VII. Posiada bazę hotelową o dobrym i bardzo dobrym standardzie (dane w opisie szczegółowym), urządzenia do lecznictwa uzdrowiskowego i rekreacyjnego prowadzi leczenie uzdrowiskowe na wysokim poziomie.

VIII. Posiada odpowiednią infrastrukturę techniczną ma uregulowane i zabezpieczone czynniki niezbędne do bezawaryjnego funkcjonowania (rozdział nr.3), w postaci:

1/ ujęcia wody pitnej

2/ prowadzi prawidłową gospodarkę odpadami

3/ częściowej gazyfikacji

Ponadto posiada:

- plan rozwoju lokalnego do roku 2015
- studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy
- tereny pod rozwój uzdrowiska

Wniosek końcowy

Analizując uwagi Ministerstwa Zdrowia, dotyczące opracowanego tymczasowego statutu dla miejscowości Wieniec - Zdrój, dr n. przyr. Mieczysław Kucharski opracował operat uzdrowiskowy dla uzdrowiska Wieniec - Zdrój, w którym uwzględnił i wyeliminował wskazane przez Ministra Zdrowia nieprawidłowości, zwłaszcza określił granicę strefy „C” ochrony uzdrowiskowej zgodnie z zapisami ustawy uzdrowiskowej.

Opracowany operat składa się z części opisowej oraz graficznej. Zawiera załączniki zgodnie z określonymi wymaganiami zawartymi w obowiązującej ustawie uzdrowiskowej z dnia 28 lipca 2005 r. o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz gminach uzdrowiskowych. W opracowanym operacie uwzględniono i opracowano przede wszystkim:

- charakterystykę gminy i miejscowości występującej z wnioskiem o przyznanie statusu uzdrowiska,
- dokumentację potwierdzającą obecność na terenie uzdrowiska kopaliny leczniczych (wody lecznicze i borowinę),
- dokumentację potwierdzającą istnienie na terenie uzdrowiska klimatu leczniczego,
- informację dotyczącą infrastruktury uzdrowiskowej,
- informację o zakładach i urządzeniach lecznictwa uzdrowiskowego,
- opracowywany plan rozwoju lokalnego i studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy w tym obszarze miejscowości Wieniec-Zdrój,
- określenie kierunków leczniczych dla uzdrowiska biorąc pod uwagę występujące kopaliny lecznicze i klimat leczniczy
- opinię dotyczącą możliwości utrzymania przez miejscowość „Wieniec Zdrój” statusu uzdrowiska.

Podpis Burmistrza Miasta
mgr Wojciech Zawidzki

Podpis wykonawcy
dr n. przyr. Mieczysław Kucharski

11. Bibliografia

Przy wykonywaniu operatu uzdrowiskowego dla uzdrowiska Wieniec - Zdrój, zespół wykonywający operat wykorzystywał:

1. Opracowanie klimatyczne zawarte w publikacji Prof.dr hab. Krzysztofa Błażejczyka – z PAN
2. Kompendium Balneologii prof.dr hab. Ireny Ponikowskiej
3. Materiały i dane dostarczone przez Zarząd Zakładu Lecznictwa Uzdrowiskowego w Uzdrowisku Wieniec - Zdrój
4. Materiały dostarczone przez Urząd Gminy w Brześciu Kujawskim
 - a. plan rozwoju gminy Brześć Kujawski
 - b. podkłady geodezyjne
5. Mieczysław Kucharski, „Z historii źródeł wód mineralnych w Wieńcu Zdroju”,
Wiadomości uzdrowiskowe, z.4, 1959
6. Strony internetowe:
 - a. Urzędu Miejskiego w Brześciu Kujawskim
 - b. Fonotekę Miasta
7. Materiały marketingowe zakładów lecznictwa uzdrowiskowego, działające na obszarze uzdrowiska